1437 1890 ՄԱՐՏ 11—12 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 1307 ԾԱՂԱՆ 3 ԱՎՕՐԵՆՔ ՄՂՆԵ

20 ԲԱՐԱ

ԱԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԴԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԽԱՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՌՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 տուբէ	6 տուբէ	3 տուբէ
ՍՊԱՄՊՕԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

{صاحب امتياز: جيوڵكيان}

ԵԼԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Լինի, Շնէրէվ Շինան սահիպէ 7 ղրշ. 5
Հիւնգիւ սահիպէ 11ի 10ք. հս. » 3
Մէվատտը Նաֆիայա տարը ազէնպէ մէնճանէն դրազուլ օլունանաց վէ ուչք օլունմայան էվրաք իտաէ օլունմայանաց տարը։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գազը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասանտա տրը։ Գեազիթէի մէվատտ հագդրնտա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլ ԳԻԴԵՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ՕՐԻՈՐԴ ՊԷՆԷ ՊՐԱՈՒՆ ԿԱՄ ՐԻՃԷՆԹ ՍԹՐԻԹԻ ՈՐԲԸ

Կազէթաժրդտա տէֆթէրէ նէյր ԻԹալիկի չայանը միթալէա բօմանլարը՝ օգուստանլարըմըզը բաղվէրը ֆէվգէլաղէսինէ մազհար օլան ասհապը գալէմ ու իպթիտարտան Լիմանճեան Քերովբէ Էֆէնտի պու քէրրէ տաքի պալէատէքի սէրլէվհա թահսիլնտա էրմէնիճէ տիկէր պիր նէֆիս բօման տահա թէէլիֆ իթ. միշ օլմաղլա, պու կիւնքի նիւսխէ. միզտէն պէտ իլէ մէզքիւր բօ մանըն քէմաֆիսասպրդ կազէթա. մըզրն իւչիւնճի սահիֆէսինտէ թէֆ. ֆրիվա գրամնա տէրճ օլունտրը իթթիֆաք օլունը։

Իչպու բօմանըն չայանը միթալէա պիր էսէրը միւքէմմէլ օլտուղունա՝ մուէլլիֆի Լիմանճեան էֆէնտինին իսմի պիր զամանը քեաֆի տիր տիսէք ճաիզ տիր։

ԵԻԻՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իթալիա վէլիիսհար բրէնս տը Նաբլ՝ սիւն Վարնտան հարէքէթ իտէն վարօր իլէ Տէրսաատէթէ միթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ օլտուղունտան, պու կիւն սաաթ 3 պուլուչ բատտէրէնտէ Գավագ էօնիւնէ միւվասլէթէ իտէճէք տիր։ Միւշարէլէյհին իսթիգպալի իչիւն թարքը հազրէթը Բատիշահիտէն Խարիճիէ Նազրը Սաիա, թէչրիֆաթը ուժմիրէ Նազրը Միւնիր, Եավերտը Շահանէտէն Ահմէտ Ալի բաշալար վէ թէչրիֆաթը խարիճիէ Նազրը Իպրահիմ վէ մուավինի Զալիպ պէյլէր հազարաթը մէմուրպուլարը օլտուղլարընտան, միւշարէլէյհիւմ հազարաթը պու սաաթ վարօրը մահսուլա Գավաղ կիմիլէր տիր։

Բրէնսը հազրէթլէրի՝ մահալը մէզքիւրտ բաքիպ պուլունտրը վարօրտան պուրանա բիւրիւպինէ թախսիս զրլրնան վարօրա կէչէրէք, պէրապէրինտէ միւշարէլէյհիւմ հազարաթը իլէ Իթալիա սէֆիրի Պարօն Պան վէ էրքեանը սէֆարէթ պուլունտրը հալտէ տօղրուճա Տօլմա-Պաղչէ սէրայը բիշկեահրնա կէլէրէք սէրայը մէզքիւր ըրխիմնա չըզանաղ, վէ օլտան խաս ախրը արապալարընա բաքիպէն Եըլդը սէրայընա ազիսէթլէ իգամէթինէ թախսիս օլնան Շալէ քէօշկինէ վարը օլանաղ տը։

Բրէնսը միշարէլէյհ՝ քէօշքտէ պիր միւտտէթ իսթիրահաթ պուլուրտան սօնրա, միւլագաթը հազրէթը Շէհրիյարիյէ Նաիլ օլանաղ, վէ միւթէպզրպէն Պէյօղլունտա քեաին Իթալիա սէֆարէթիա. նէսինէ ազիսէթ իտէճէք տիր։

Ու ագշամ բրէնսին չէրէֆինէ օ. լարագ Մապէյնտէ պիր զիյաֆէթ քէչիրէ պուլրլարագ, պունտա բրէնսին մայէթը էրքեանը իլէ Իթալիա սէֆիրի վէ սէֆարէթի էրքեանը, վէ վիւքէլաի ֆիիսամ հազարաթը վէ տահա սաիր պաղը զէվաթը քիրամ հազրը պուլրնաճագլար տը։

* * *

Բրէնսին էրքեանը մայէթի՝ ժէնէրալ Մուրա իլէ թապիպ զայմագամլարընտան Մ. Պօգա վէ պինպաշը Մարքէզէ Դալթանիօտան վէ եիւզ պաշը գօնթ տը Մալովէչիէն իպա բէթ պուլրնմագտա տրը։

Բրէնսին իսթիգպալի իչիւն, Տէր սաատէթտէ պուլրնան Իթալիա միւթէպէրանը՝ պու սապահ մախսուսէն իսթիրաթ իթմիշ օլտուղլարը Զ գրթա վարօր իլէ Գարաանիդ պօղազը խարիճինէ գատար կիմիշլէր տիր։

Բօմատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս տը Նաբլ՝ Տէր սաատէթի զիյարէթ էյլէտիրէն վէ Գավգասիայա կիմտիքտէն սօնդրա, Օտէսայա վէ օրատան պիր գաչ կիւն իգամէթ իթմէքիւզրէ Պէրլինէ, վէ օրատան տա տօղրուտան տօղրուլա Բօմայա ավտէթ իտէճէքտիր։

Տիւն ագշամ Պէրլինտէն կէլէն խոռուսսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, էկի Նուսար Նիշանլարն բէմբ մախսուսը՝ Ինկիլթէրա վէլիհահտը բրէնս տը Կալ վէ մախտումը բրէնս ժօրժ վէ նիշանը մէզքիւրը համիլ օլան բիճալ հազրը պուլրնարգլարը հալտէ էվվէլբի կիւն Պէրլինտէ զայէթ մուլթանման պիր սուրէթտէ իճրա օլունմըշ տրը։

Բէսմը մէզքիւրտէ Այէմանիանան Բէթէրսպուրկ սէֆիրի ժէնէրալ ըՇ վէ.ինից իլէ Բարիզ սէֆիրի գօնթ տը Մինսթէր տահի հազրը պուլրնմըշլար տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Ազատ դը Գոնստանթինօպ)

Պէրլին 22 մարտ

Բրէնս Պիսմարգ՝ պիր զիյաֆէթ իմա իթմիշ, վէ պունտա ժէնէրալ Գարբրիվին իլէ պիճիսիէ Բրուսիա վիւքէլասը վէ Ալէմանիա տէվաիրը մուխթէլիֆէսի բուէսասը հազրը պուլրնմըշլար տրը։

Պէրլինէ Բուլուրէ Ն-Բրէնբէրին պէյանընա կէօրէ, բրէնս Պիսմարգն խոֆիֆասը միւնասէպէթիլէ պիճիսիէ Բրուսիա վիւքէլասը իսթիֆա իթմիշլէր իսէ տէ, իսբէրաթօր՝ իսթիֆալարը գապու իթմէմիշ տիր։

Վիէննա 22 մարտ

Ֆրէֆրէնդլը իլէ Նոյէ Ֆրէյէ Բրէսէ կազէթալարը՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրընն բրէնս Պիսմարգա կէմնտէրտիկ Նամէ իլէ, ժէնէրալ Գարբրիվինին բրէնսը միշարէլէյհէ խայէֆ թանին օլընմասը մատտէսինին՝ բրէնս Պիսմարգն խոֆիֆասրնտան սօնրա տահի Ալէմանիանին՝ 3 տէվէլթի հիքմտարարը պէյնտէ մէվճուտ օլան իթթիֆագ էսասը իւզերինէ միէսսէս պիր մէսլէք սիյասիի միասէմէքեարանէ իթթիխաղնա տէվամ իտէճէյինէ տէլիլ օլտրզնը պէյան իմիշլէր տիր։

Ֆրէֆրէնդլը՝ իթթիֆագը մէզքիւրն եաղնրդ պիր ատամնն վիճուտրնա մէնուտ օլմարզ, մէնաֆիի միւշթէրէք իւզերինէ միպթէնի պուլրնտրդրը պէյան էյլէմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 22 մարտ

Վէռեսնէ կազէթասը՝ ժէնէրալ Գարբրիվինին բօլթիգասը շիմտիրիք մալիւմ օլմատրդրը պէյան էյլէմիշ տիր։ Նէյէնէ կազէթասը՝ ժէնէրալ Գարբրիվինին Ալէմանիա պաշ վէքեա. լէթինէ թայինի մատտէսի իսբէրա թօր Կիլեսէրն սուլհբէրվէր պիր բօ. լիթիգա մէսլէքի իթթիխաղ իմտի. կինէ տէլիլ օլտրզնը պէյան իմիշ տիր։

(Տիկէր թէլէկրաֆլար 2ինճի սահիֆէսէ միւնտէրճ տիր։)

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Տէրսիմ միթէսարրֆիլրզը՝ էրզին կեան միւթէսարրֆիլրզինտան միւնֆասրլ Մէհմէտ էմին էֆ.յէ,

Միտիլի միթէսարրֆիլրզը՝ Տէրսիմ միթէսարրֆը սապրդ Թէվֆիգ բայրա,

Մէրսին Նայիպլիկի՝ Եօղկատ Նաիպի սապրդ Օսման Ֆէվզի էֆ.յէ,

Խարբուրթ վիլայէթինտէ Էկին զազասը Նահպլիկի՝ Գուզուչան Նահպի սապրդ Մէհմէտ Արիֆ էֆ.յէ,

Պիթլիս վիլայէթինտէ Պուլանրդ. լար գազասը Նահպլիկի՝ Բաէնէր Նահպի սապրդ Հասան Ֆէհմի էֆ.յէ թէվճիհ պուլրուլմըշ տրը։

* * *

Ու քէրրէ էօհտէլէրինէ հարէ. մէյնը միւհմէլէմէն բայէի թէվճիհ պուլրուլան մախտում հազրէթը Շէյխիւլսլամի Ահմէտ Ֆաիզ, վէ Շէ. ռիֆ էֆ. հազրէթլէրինին մախտում Ահմէտ Ճէվտէթ Միւբէրրէմ էֆ.լէրէ Յիւնճիւ Մէճիտի,

Տէրսաատէթի Բուսիա սէֆարէթի սրը քեաթիպլերինտէն Մ. Նէքլիտօֆ իլէ Յիւնճիւ թէրճէմանը Մ. Երզու. զօֆա Յիւնճիւ Մէճիտի,

Տէրսաատէթի Ֆրանսա սէֆարէթի Զնճի քեաթիպի Մ. Տասիէյ թէպ. տիլէն Յիւնճիւ, վէ Յիւնճիւ քեա. թիպի Մ. Մօնթիլիէ Մօնթրաշիէ Կիւնճիւ Օսմանի, վէ սէֆարէթը միւ. շարէլէյհա աթաշէսի Մ. Ֆապէրլօսա Կիւնճիւ Մէճիտի, վէ Ֆրանսա գա. պրթանրնտան Մ. տը Մարժէրիէ տաքի Կիւնճիւ Օսմանի,

Մարսիլեատա ավօգաթ Մ. Ալէք. սանտր Պլանգարա Կիւնճիւ Մէճիտի,

Հէքքեաքի Մ. Ծանօթթիէ Յիւն. ճիւ Մէճիտի նիշանը իթա պուլրըլ. մըշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զէթինեէտէն եաղրլարընա կէօ. րէ, Գարատաղ բրէնսինին պէօյիւք քէրիմէսի բրէնսէս Զօրգա Գարաեօր. կէվիչին վէֆաթը միւնասէպէթիյլէ թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն Գարատաղ բրէնսինէ պա թէլէկրաֆ պէյանը թասդիգէթ պուլրրլմըշտրը։

—Տիւն ագշամ Մապէյնը հիմա. յունտա Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մօնթէպկլրա իքրամէն զայէթ միւ. քէմմէլ պիր զիյաֆէթը Սէնիյէ չէ. քիմիշ, վէ իչպու զիյաֆէյնտէ Սատ բաղամ հազրէթլէրիլէ Խարիճիէ Նազրը Սաիա, Ամլիէ Նազրը Ճէվ. տէթ վէ Խարիճիէ միսմէչարը Տատեան Յարաթթիւն բաշալար հա. զարթրյա գէվաթը սաիրէ, Մա. պէյն մէմուրինը քիրամը, սէֆիրը միւչարէլէյհին մալէթի էրքեանը վէ Մ. Ֆօսթրը հազրը պուլունմըշլար տրը։

— Սատրազամ հազրէթլէրինին թահսիը բիրանէթինտէ միւթէչէ. քիլ պիւտժէ գօմիսիօնը՝ իքթալը միւզաքերաթ իտէրէք պու պապատ իթմա օլանան գարարը մազպաթասը՝ իսաքիրան Շահանէյէ թադտիմ գը. լընմըշ տրը։

—Մալիյէ Նազրը Դաղազեան Յա կոբ բաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլբի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք Սատրա. զամ հազրէթլէրիրկէ միւլագաթ իթ. տիքտէն սօնրա մաղամը մէմուրի. յէթլէրինի թէչրիֆ պուլուրմըշլար տրը։

—Գօսիսէը սրֆաթրյա Նիքչիքտէ պուլրնմըշ օլան էլ-Զէթրէ.յն գայմա. գամը Շէրիֆ վէ Գօլաշինը Զիրզ գայ մաղամը հաֆըզ Ալի էֆ.էրէ Գարա. տաղ բրէնսի թարաֆրնտան Յինճի ըիմպէ Տանիլօ Նիշանը իթա գրլը. մրշ տրը։

—Բուսամաի Լիմանէթինտէ պու քէրրէ պիր գօնմրօլ զայէմի թէչ քիլ օլընմըշ տրը։

—Պաղատտ վէ Մուսուլ վէ Պաս. րա վիլայէթլէրինտէ շէտիտ եաղ. մուրլար եաղմասրնտան տօլայը Տեճ. լէ նէհրլրինին թաշարագ խասարաթը քիլիրէյի մուճեպ օլտրզը կէչէն կիւն եաղզրմըշ իտի։

Պու քէրրէ օլ թարաֆլարտան ա. լընան թաֆսիլաթա կէօրէ, մէզքիւր եաղմուր՝ 15 կիւն պիր տիզիսէ եա. զարագ սուլար՝ պիր տէրէճէի ֆէվ. գէլատէտ արթրպ Պաղտատ վէ Մուսուլ շէհրլէրինի պասմրշ, վէ հաթթա Մուսուլ հիւքիւմէթի գօնա. ղը երգրլտրզը կիպի, Պաղտատ հիւ. քիւմէթի գօնաղը տահի երգրլանաղ պիր հայէ կէյիրկինտէն, տէրհալ պո. չալթրլմըշ տրը։

Նէհրը մէզքիւրը աղզընտա եանի Պասրա իլէ ճիվարընտա սուլարը խուզեանը իսէ՝ պիւսպիթիւն պաշ. գա պիր եօլտա օլուպ, չէօլէր պիր տէրեա շէքլինի ալմրշ, վէ տէնիզ իլէ չէօլէր՝ ատէթա պիրլէշմիշ տիր։ Հաթթա չու թէպէտտիւլին իրճա պաթթնտան օլարագ եօլրնը շաշրան պիր Օսմանը վարօրը՝ չէօլէ տիւշ. միշ տիր։ Պասրա շէհրի տէրունինտէ տահի բէք չօգ խասարաթ վու. գու պուլմըշ տրը։ Մէզքիւր իւչ վիլայէթտէ սուլարը կէչտիկի եեր. լէրտէ թէլէկրաֆ խաթիրը պօղուլ. մրշ իսէ տէ, տէրհալ թաֆիր խտիմիշ տիր։

—Գասթամունի վիլայէթինտէ Հա. միտիէ գազասը հիւքիւմէթ գօնա. ղընրն ալթնտաքի հապտխանէտէն ախիրէն պիր հարիգ զուհուր խտ. ըէք, հիւքիւմէթ գօնաղը իլէ 30 ալիւքեան միհրի էրէգ օլմըշ տրը։

—Պրուսատա ինչասը մուգաբրէր օլան Իսլահանէ իչիւն Պրուսա թիւճճարը միւթէպէրանընտանԲար սեղ էֆ. 10000 ղրշ. իթա էյլէմիշ տիր։

—Տիւն սապահ սաաթ 2 բատտ. լէրինտէ Թաթավատա պիր խանէ. տէն եանկրն զուհուր իտուպ 4 պապ խանէ միւհրէրեգ օլմուշ տրը։

—Սղերդ սանճաղընրն Կարգան դա. զասրնտա միւթէմէքքին Բէնճինա աշիրէթի էֆրատրնտան վէ էշգրյա կիւրու հիմնէն օլուպ, էֆալը բէտ. տիյէլէրի՝ Տիլորպէքիր վէ Պիթլիս վէ Բատման եօլլարընա հէր քէսի թէհտիտ իթմէքտէ օլան Մէրտան գապիէսինտէն 9 նէֆէր էշխասը մուզիրրէ տերտէսթ օլընարագ թահ. գիգաթը իպթիտայիլէրինէ միւպա. շէրէթ օլընմրշ տրը։

—Իրմիր ըրխթրմարընն Խազինէի թասսա նէզարէթինէ կէչիրկի վէ Մարիէ նէզարէթի թարաֆրրտան մէզքիւր ըրխթրմարրն սահկը խ. թիրաղը Մ.Տիւսօյա 150000 լիրա իթա պուլրրլարը հազգնտա Թիւրքճէ կապէթալարրն վէրտիկի հավատիս սահիհ տէյլ տիր։ Պէօյլէ պիր մէպ. ղալ Մ. Տուսօյա իթա խտրմէսիկի կիպի, մէզքիւր ըրխթրմարրն մուա. մէլէի ինթիգալիէսի տահի հէնուզ իճրա օլընմամըշ տրը։ Իշ՝ պունտան 3 այ եվվէլքի հալինտէ տուրուլոր։

(ԼԻԼԷՌ)

—Բուսէրիտէն չըսէնտրֆէրլէ վիւ. բուտ իթմէքտէ օլան գօյուլարտա պիր նէվ չիչէք խաթթալարը զուհուր իթմէքտէ օլտուղը անդաշրլարագ, հայվանաթը մէզքիւրէ 15 կիւնտէն պէրու Մագրիբէօյինտէ գօրտօն ալթնա ալրնրպ Սրհհիլ նէղտ. ըէթի վէ Շէհը Էմանէթի մէմուրլա. ը թարաֆրնտան մուալէնէ իտիր. մէքտէ օլտուղլարը իշիտիրմիշ տիր։

—Թրապիզոն վիլայէթինտէ Զար. շամպասան հաֆթասա պիր տէֆա չըղ ըպ Թէրէմէ, Իւնեէ վէ Ֆաթ. սայա իշլէմէք վէ էմանէթի վէ նիւ. մունէ վէ տոր վէ թէհհհիւտիւ. մէքթուպ նագլ իթմէք իւզրէ քէ. ֆիրլի պիր սիրիճիւ բօսթասը ի՝հ. տաս օլընմրշ տրը։

—Նէվ-Յորք, Վէյնէր Թ-ԷՆ-ը վէ Էյ. ոը Բ-ոէ կազէթալարընն Թիւրքիա. յա տուխուլի մէն օլընմրշ տրը։

—Իսկիշտարտա Քիւչիք Զամլը. ճատա ուս միւլիէկիսէրինին բուլ. սէմուրլարընա մախսուս պարագայա էվվէլքի կէճէ սիրհկը 3 շախս տուխ. ուլ, վէ բուլ մէմուրը իլէ բէֆիգի իւզրէրինէ հիւճում իտէրէք նագտը մէվճուտ իլէ էշեահ սաիրէյի զասպ իթմիշլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան Հազրէթլէրի՝ տիւն սապահ քի. լիսէտէն չըզրլարգտան սօնդրա Մայր Եկեղեցի Թաղ. Խորհրդարանը թէչրիֆիէ, եէնի Թաղ. Խորհուրդ հէյէթինի թէպրիք իթմիշ վէ պաղը նէսայիհ վէ մէգալաթը թէչվիդիէ իլրատ էյլէմիշ տիր։

—

Միւճթէմէաի Ամերիգանը Ֆրէդ. նօ նամ շէհրը պահտինտէ միւթէ. մէքքին էրմէնիլէր թարաֆրնտան պու քէրրէ տահի Ս. Փրկիչ խաս. թախանէսինին ինչաաթընա իանէ. թէն 100 տօլարրրգ գատար տահա պիր մէպղաղ ճէմ օլընտրը՝ օլթա. բաֆտան եաղրը.յօր։

—

ՊԷՅՕՂԼՈՒ

ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՅՑ

Պէյօղլունտա մուէսսէս պուլրնան գրպլար Արուեստանոցը՝ թէրագգի. յաթը հագիգիէսիլլէ նազարը թահ. սինը ուժմէրի ճալիպ օլուպ, տիւն. քի թէվղիի միւքեաֆաթ բէսմինտէ Պէյօղլու վէ մահալը սաիրէ էհալի. սինին քիւլլիէթի իւզրէ հազրը պու. լունմասրտա զիբը օլընան հիւսնիւ թէվեճճիւհէ պիր տէյիլը տտիլ ատտ օլընապիլիր։

Զինէթ սալօնընը իսթիապ իտե. պիլէճէկի գատար հուզզարը գա. պուլի իչիւն էվվէլճէ թէրթիպաթը իհթիրամ քեարանէ իճրա օլընմրշ ի. սէ տէ, սաաթ 7տէ մէզքիւր սա. յընան մասատ ճիվար տէրսիանէ վէ ռալալար տահի էրքէք վէ գա. տրն քիւլլիէթլի էհալի իլէ մալամալ օլմուշ, վէ հազրբուն միանընտա Պէ. յօղլու միւթէպէրանը վէ շահիրտա. նրն էպէվէյնի վէ տիկէր սեմթէր էհալիսի վէ քեզալիք Վենետիկ Մխի. թարեան Միաբանլարընտան Նազա. րէթեան ֆաղ. Հ. Դաւիթ վարդա. պետ տահի մէվճուտ պուլընմրշտրը։

Զինէթին էնանի քիւչատրնտա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ բէֆգագաթընտա Պէ. յօղլու Քարոզիչի Սրուանձտեանց Դեր. Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս իլէ Ս. Երրորդութիւն բաբաղարը պու. լընտրը հալտէ տալնա տուխուլ իլէ զինէթը սեզքիւրէյէ իճրաի բիյա. սէթ իթմիշ տիր։ Պիր ազ սօնրա Ար. ուեստանոցին դրզ շակիրտանը՝ քէն. տի միտրէյէրիլէ պէրապէր մէզ. քիւր սալնա վիւրուտ իթտիքլէրի կիպի, Պէյօղլու Կրթական Խնամա. կալութիւնը հէյէթը միւհթէրէմէսի տահի՝ պաշտա Ատենապետի սահ. տէթլու Նուրեան Յովհաննէս էֆէն. տի հաղրէթլէրի պուլընտրը հալտէ կէլիպ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթ. լէրինին հէր իքի թարաֆրնտա սաֆ. պէսթէ օլմուշ տիր։

Մէքթէպը մէզքիւրը թէվղիի միւ. քեաֆաթ բէսմի՝ նիշանամէի տա. խիլի մուճիպինճէ պու կիւնտէն իթթիպարէն մէքթէպը մէզքիւրտ տէ իճրաի մէմուրիյէթ իտէճէքլէր, վէ քէզալիք պիրինճի միւքեաֆաթա նաիլ օլան գրզ շակիրտան տահի պունտան պէօյլէ քէնտի էլ հիւնէր. լէրի հասրլաթընտան հիսսէ ալաճագ. լար տը։

Սէնայի չիւպէսինին տէօրթ դրս. մընտա, մէսէլա տիքիշ վէ մօտիսթալ. լրգ վէ սարբէտ միւթէմատէն նա. իլը միւքեաֆաթ օլան միսթաա գրզ շակիրտան՝ հուզզար թարաֆրն. տան այդրշանմըշտր տրը։

Զինէթ իքի սաաթ տէվամ իտ. տուպ, պու սրբատա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի պիր նութգը պէլիզ իրրատրյա զինէթը մէզքիւրէյէ խիթամ վէրմիշ տիր։ Նութգը մէզքիւրտ Բաթրիգը միւ. շարէլէյհ հազրէթլէրի՝ անիֆ իլ պէյան մուհավրէտտ զիբրի սէպ. գամ իթտիկի իզզրէ, իլմ իլէ սէ. նաաթրն պիրլիքտ թահսիլինտէն մուհասսէնաթը ատտիտ հուսուլբէ. զիր օլաճաղընը վէ պու սայէտտ հագիգի էվ գատրնտրը եէթիչէճէ. յինի վէ պէօյլէ գատրնտրրն հագի. գաթէն պիրբր միճեվհեր օլտուգ. լարընը պէյան իմիշ, վէ հէր քէսին պու զինէթտէն հիսսէմէնտ օլարագ կէրէք քէնտի էվլերինտէ վէ կէրէք պուլունտրդլարը տիկէր ալէմդերտէ իլմ ու սէնաաթա վէ սայ ու ամէլէ հիւրմէթ ու բիրթէմտէն տուր օլ. մամալարընը հազրլունա նասիհաթ էյլէմիշ, վէ պատէհու պու միֆիտ Արուեստանոցը Ատենապետ սաա տէթլու Նուրեան էֆէնտի հազրէթ. լերիլէ պէրապէր թէէսիս իմիշ օլան Պէյօղլու Կրթական Խնամակալութիւ. նը հէյէթը միւհթէրէմէսիլէ մէք թէպտի միւտրէյէրի վէ մուալիմ վէ մուալլիմէէրի վէ շակիրտան վէ պիլճիւմէ մէվճուտրինի հագգնտա տուվալէր օգուրլարագ խաթմը մէ. գալ իթմիշ տիր։

Հուզզար՝ էշդու զինէթտէն դա յէթէլէ մէճմուն օլտրզլարը հալտէ միսթէլիֆ սայնլարը կէգե. րէք շակիրտանրն էլ հիւնէր. լէրինի վէ ասարը սաիրէի նէֆի. սէսինի սէյր ու թամաշա իմի. տիքտէն վէ կէօրտիւքլերի հիս. նիւ ինթիզամ վէ նէզաֆէթ ու նէ. ֆասէթի թահսին ու թագտիր իթ. տիքտէն սօնրա, Խնամակալութիւն հէյէթինէ պէյանը թէչէքքիւրլէ Արուեստանոցտան միւքաբէգամ իթմիշլէր տիր։

ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ, ՄԱԳՈՍՈՒՏԵԱՆ, ՃԱ. ՆԸՄԵԱՆ, ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԵՒ ԲՐՕ. ԹՕՔՕՓՕՅ ընտանիքները ի խոր սուգ համակեալ կը ծանուցանեն թէ՝

ՆԵՐՍԷՍ ԷՖԷՆՏԻ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

կնքեց իւր մահկանացուն երեկ գի. շեր ի հասակի 34 ամաց։

Վաղն (երեքշաբթի) առաւօտ Ա. մենապատիւ Խրիմեան Հայրիկ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Բերայի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյն մէջ, վասն հոգւոյ հանգուցեալին, և ա. ւարտման Ս. Պատարագի, յուղար. կաւորութեան արարողութիւնը պի. տի կատարուի ի ժամ 4½ և հան. գուցեալին մարմինը պիտի փոխադ. րուի Բէրա Շիշլիի Ազգային գերեզ. մանատունը։

Բէրա 12/24 մարտ 1890

ԲՐԷՆՍ ՊԻԶՄԱՐԳԸՆ ԻՍԹԻՖԱՍԸ

Բրէնս Պիզմարգը իսթիֆասը հագ-ցնում է մարտ 17 թարիխիլէ Պէրլինէն պէր վէճքը աթի եաղլամէ։

«Իմբէրաթօր վէ բրէնս Պիզմարգ պէյնինէ իսթիլաֆը էֆքեար պուլունմուղը՝ մէվսուզ խապէրլէրտէնտիր։ Բրէնս Պիզմարգ՝ կէրէք Ալէմանիա պաշվէքիալէթինէն վէ կէրէք Բրուսիա բէյիսը վիւքէլալըղընան իսթիֆայա գարար վէրմիշ տիր։ Պու կիւն քէնտիսինին թահմը բիրասէթինէ պէր գապինէթօ մէճլիսի ադա օլնմըշ տըր։

«Իմբէրաթօր՝ պէօյիւք բէտէրի կիպի բրէնս Պիզմարգը իսթիֆանասէսի իւզէրինէ գապու օլնմատըղընը եաղմըշ իսէ տէ, միւշարէլէյհ՝ իսթիֆասընտա իսրար իթմիշ տիր։ Պու խապէր՝ ուժում մէհաթիը բօլիթիգսէտէ մուճիպը հէյէճան օլմուշ տըր։

«Եիմիրէ տէկին իշպու իսթիֆանը՝ հիչ տէյիլ իսէ ամէլէ գօնֆէրանսընտան սոնրայա թաալիգ օլընաճաղը զանն օլընմատա իքէն, թէէիր օլընմամըշ տըր։

«Ռազս-Գոպուրկ-Կոթա տուգասը՝ իմբէրաթօր իլէ բրէնս Պիզմարգն արալարընը պուլմադ իչիւն Պէրլինէ կէլմիշ իքէն մուվաֆֆագ օլամամըշ տըր։

«Բրէնս Պիզմարգ՝ 76 եաշընա կիրմէք իւզրէ օլտըղընտան, կէնճ իմբէրաթօր իլէ ուղլաշմասը գապիլ օլամատըղը բիմայէթ օլընմադտա իքէն։»

Ալֆաբ. մարտ 18 թարիխիլէ էինէ Պէրլինտէն չէօյլէ եաղըմըշ տըր։

«Բրէնս Պիզմարգըն մէմուրիյէթլէրինտէն իսթիֆա իտէճէյի չօգտան պէրու պէրու մալիւմ օլտըղընտան, միւշարէլէյհին իսթիֆասը հիչ պիր քիմսէյի տիւշմէսը իսթիղրաղ իթմէմիշ տիր։ Շու կիւնլէրտէ բրէնս Պիզմարգն Ալէմանիա իմբէրաթօրը իլէ սըդ սըդ կէօրիւշմէսի վէ Մէճլիսը մէպուսանտա պիր էքսէրիյէթ թէշքիլի հագդընտա սարֆ իթտիկի սայու զարէթին նէթիճէսինդ գալմասը խուսուսլարընտան՝ միւշարէլէյհին գարիպկն իսթիֆա իտէճէյի անլաշըլմըշ տըր։

«Բրէնս Պիզմարգ՝ ամէլէ գօնֆէրանսընա իշթիրաքտան վէ Ալէմանիա պաշ վէքիլի սըֆաթըյլա իշպու գօնֆէրանս մուրախասալարընա ըսմը խոշամատիի ելիա իթտիքտէն իճթինապ էյլէտիկի ճիհէթլէ, խուսուսի իթմէք հագդընտաքի գարարընը պիր ան էվվէլ իճրա իթմէյի մէճբուր օլմուշ տըր։»

Պէրլին կազէթալարընն իֆատէլէրինէ կէօրէ, Ալէմանիանն հէր թարաֆընտա պուլունան ասքէրիգ ամանանալար՝ պու քէրրէ Պէրլինէ տավէթ օլընմըշլար տըր։

Բրէնս Պիզմարգն իսթիֆասընյա գօմանտանալարն ճէլպի արասընտա հիչ պիր միւնասէպէթ օլմայըպ, բիվայէթէ կէօրէ, իմբէրաթօր՝ Մէճլիսը մէպուսանտան թալեպ իտիլէճէք օլան թախսիսաթըն մըդտարընը թալին իթմէզտէն էվվէլ գօմանտանալար իլէ միւզաքէրէտէ պուլունմայա լիւզում կէօրտիւկիւ ճիհէթլէ, քէնտիլէրինի Պէրլինէ տավէթ էյլէմիշտիր։

Պազը կազէթալար իսէ՝ չայէտ Ալէմանիանն պազը եէրլէրինտէ պիր հատիսէ զուհուր իտէճէք օլուր իսէ, գօմանտանալարն միքիյէ մէմուրլարընյա պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէէրի իչիւն իգթիդա իտէն թալիմաթըն իթասը զրմընտա քէնտիլէրի Պէրլինէ տավէթ օլընմըշլար տըր։

Ռէյնէր Զայտէլ իսէ՝ գօմանտանալարն եալընըղ էկն նուար նիշանընէն եէվմը մախսուսը միւնասէպէթլէ վէրիլէճէք զիյաֆէթտէ հազըր պուլընմադ իւզրէ Պէրլինէ կէլմիշ օլտըգլարընը եազմըշ տըր։

ՊԷՐԼԻՆՏԷԲԻ ԱՄԷԼԷ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Պէրլինտէ ինիգտա իթմէքտէ օլան ամէլէ գօնֆէրանսը՝ կէչէն սալը կիւնիւ վուգու պուլան իճթիմարընտա, մատէնլէրտէ չպրչան ամէլէնին ահվալիւէ բազար կիւնլէրի չալըշմադ մատտէսինի վէ գատընլար իլէ չօճուգլարը վէ տէլիգանլարը իշլէմէլէրինէ տաեր օլան մէսաիլի թէտգիգ իտէճէք օլան 3 գօմիսիոնը մարսուս ազասընը ինթիխապ իթմիշտիր։ Մէզքուր գօմիսիոնլար տէրճալ թէտգիգաթա իպթիտար իտէրէք թանգիմ իտէճէքլէրի բաբօրթ օլարը գօնֆէրանսա թագտիմ իտէճէքլէր տիր։

Մէզքուր իճթիմատա մուրախասար՝ պիր ազ խթիրաճաթ իչիւն թաթիրը միզաքէրաթ էյլէտիքլէրի սըրատա, բրէնս Պիզմարգ՝ գօնֆէրանս սալոնընա կէլէրէք ազաի հազրէ իլէ ուզուն ուզատիլէ կէօրիւմիւշ, վէ Ֆրանսըզ մուրախասալարընը օ ազշամ քէնտի նէզտինտէ թաամա տավէթ էյլէմիշ տիր։

Բրէնսը միւշարէլէյհին մէվզուի իգթիտարտան չէքիլէճէյի պիր սըրատա Ֆրանսըզ մուրախասալարը հագդընտա կէօսթէրմիշ օլտըղը շու մուամէլէ՝ նազարը տըդգաթը ճէլպ էյլէմիշ տիր։

Բուսիա իմբէրաթօրը՝ ամէլէ գօնֆէրանսը հագդընտա Ալէմանիա իմբէրաթօրընա պիր նամէի մախսուս կէօնտէրմիշ տիր։

Իշպու նամէտէ, Զար՝ ուժում էվլուրայա ֆիտտպախշ օլաճաղը տէրքեար պուլընան ամէլէ գօնֆէրանսը կիպի պիր էմրը միւհիմմին նէթիճէբէգիյը մուվաֆֆագէյէթ օլմասը իչիւն պէյանը արզու իթտիքտէն սոնրա, «թէչէպպիւսը վագը՝ տէվլէթլէրին՝ թահմը իտարէրէլէրինտէ պուլունան միլլէթլէրին ահվալը իճթիհիլէրինի իսլահ խուսուսընը տա պիր ան նազարը էհէմմիյէթտէն տուր իմմէմէքտէ օլտուգլարընը իսպաթ իտէճէյի ճիհէթլէ, չայանը թագտիր պիր չէյ տիր» տէմիշ տիր։

Զարընն պու նամէսի՝ գօնֆէրանսա գրաաթ օլունճաղ տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

(Ա.Ֆ.Ն.Ս ՊԸ ԳԻՆԻՆԸՆԴԸ)

Վիէննա 21 մարտ

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ էվվէլքի կիւն Աւսթրիա իմբէրաթօրընա չէքտիկի պիր թէլէգրաֆտա, բրէնս Պիզմարգն իսթիֆասընը գապու իլէ եէրինէ ժէնէրալ Գարբիվի՛ի նասպ իթմէյէ գարար վէրտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Պէրլին 21 մարտ

Նասիոնալ Զայտէլ՝ ժէնէրալ Գարբի վէնին պաշ վէքալէթէ նասպընտան պահպա՝ Իմբէրաթօրունթասավուր իթտիկի իսլահաթըն ուժուրը ասքէրիյէյէ տախի չուժուլի պուլունաճաղընը եազմըշ տըր։

Բէթէրսպուրկ 21 մարտ

Ալէմանիա սէֆիրի Մ. Շվէրինից՝ Պէրլինէ ադիմէթինտէն էվվէլ Զար թարաֆընտան գապու օլընմըշ տըր։ Բուսիա կազէթալարը՝ բրէնս Պիզմարգն իչալն չէքիլմէսինտէն տօյա յը՝ ֆէվգէլատէ սէմիմուլիյէթլէրինի պէյան իտէյօրլար։

Լօնտրա 21 մարտ

Թայմս կազէթասը տէյօր քի, «բրէնս Պիզմարգն իսթիֆասը խուսուսընտա միշքիլաթը խարիճիյէ պուլընմայրպ, Ալէմանիա հիչ պիր վագթտա պուգատար գուվվէթի օլմամըշ, վէ սուլհբէրվէրանէ իթթիֆագը տիվէյ՝ պումէրթէպէ մէթին պուլունմամըշ իսէ։ Բրէնս Պիզմարգն սուլհբէրվէրանէ բօլիթիգասընը զալէպէսի թէէմին օլընմըշ տըր։»

Պէրլին 21 մարտ

Նոր Ֆրայ Ազէտ-ի Զայտէլն պէյանընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգն իսթիֆասը իլէ ամէլէ մէսէլէսի պէյնինտէ միւնասէպէթ եօգ տըր։ Իսթիֆաքը էֆքեար՝ ալէյ խուսուս Գանունը էսասի հուգուգը մէսաիլի իլէ մէսուլիյէթը միքէյա հուսուսը վէ պաշ վեքիլ իլէ միւքէյան սարէրէնին միւնասէպաթը իւզէրինէ ճէլէյան իթմիշ տիր։

Մէզքուր կազէթա՝ բրէնս Պիզմարգն՝ ամէլէյի հըմայէ եօլընտաքինզամաթ ալէյհինտէ պուլընմըղընա, վէ պինապէրին թիճարէթ նէզարէթինի մէճբուր մէճպուր վէ չուրան տէվվէթ մուխալիֆ օլըղընա տաիր օլան բիվայէթլէրի տախի բէտու թէզքիպ իթմիշ, վէ ամէլէ գօնֆէրանսընը միւշարէլէյհ թարաֆընտան թէէիթի օլընմըղընը, վէ թիճարէթ նէզարէթինի քէնտի ըզգաբյա թէրք իթտիկինի, վէ քէնտինինն թէքլիֆիլէ ամէլէ մէսէլէսի նին չուրան տէվվէթէ հէվալէ օլընմըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Վիէննա 21 մարտ

Նոյ Ֆրայ Բրէսէնին պէյանընա կէօրէ, Բուսիա՝ Բօչիտ Պանգասընտան 100ա 4 ֆարգէ 570 միլեոն ֆրանգ էէնի պիր իսթիգրազ գատ իթմիշ տիր։ Մէպլաղը մէզպուրընը 300 միլեոնը 1862 իսթիգրազընին թէպտիլինէ թախսիս օլընաճաղ տըր։

Սոֆիա 21 մարտ

Միլլէթ Պանգասը՝ տիւն Բուսիանին մէսարիֆը իշղալիէսինին թէէտիլէսինէ պաշլատը։ Տիւն 1 միլեոն ռուպլի գատար կէօնտէրիլմի։ Բուսիանին Պուլկարիսթան հիւքիմէթինէ վերտիկի սիլահ վէ միհիմմատ հիսապընտա, Շարգի Ռումելիյէ վերիլէն սիլահ վէ սաիրէ իչիւն 14000 ռուպլի վազ օլընտըղը կէօրիւլմիւշ տիր։

Մ. Սթամպուլօֆ՝ հաֆթալըգ բաբօրթօսընը բրէնս Ֆէրտինանտա թագտիմ իթմէք իւզրէ պու կիւն Ֆիլիպէյ կիթտի։ Պինպաշը Բանիցա իչինտէ դիմէտալ օլմագ թէօհմէթլէ էէնիտէն 2 գապիթ տերտէսի օլընտըղը թէէմին օլընը յօր։

Բէթէրսպուրկ 21 մարտ

Ժուրնալ դը Սեն Բէթերսբուրկ՝ Ամիրան հուտուտընտա սուլհ ու ասայիշ պէրքէմալ օլուպ գարըշգիլդ վուգուրնան գօրգմայա մահալ օլմատըղընը պէյան իթմիշ տիր։

Լօնտրա 21 մարտ

Մուհաֆազաքար ֆիրքասընն տիւնքի իճթիմարնտա լօրտ Սալիսպէրի՝ Բարլամէնթօնն տաղրտրլաճաղը հագդընտաքի բիվայէթլէրի թէքզիպ իթմիշ տիր։

Պէրլին 21 մարտ

Մէճլիսը մէպուսան՝ թիւթիւն ըժիսիլէ Սէլանիկէ կիտէն մահուլաթը արզիյէ վէ հայանաթտան արնան իրաճաթ բուսուսընն լաղվնա տաիր գաչէմէ ալընան դանուն լայիհալարընը գապու իթմիշ տիր։

Պէրլին 22 մարտ

Բիվայէթէ կէօրէ, ամէլէ գօնֆէրանսընն աղալարը՝ ֆապրիգա միֆէթթիշլէրինն տաիրէի վէզալիֆինն թէվսիի իլէ, պու պապատ ումում էվրօբա մէմալիքինտէ ճարի օլմագ իւզրէ պիր նիզամնամէ թանզիմ խուսուսընտա միլթէթֆիգ իլ էֆքեար տըրլար։

Մէճլիսը մէպուսանն ապրիլին 14ինճի կիւնիւ իճթիմաէ տավէթ օլունմասը միհթէմիլ տիր։

Բարիզ 22 մարտ

Տիւգ տ'Օրլէանն եազընտա մալ հարը աֆվ օլաճաղը զանն իտիմէք ատ տիր։

Մ. Նաքէնին մէպուս ինթիխապ օլունտըղը միւնասէպէթիլէ Մէճլիսը Ալյան ազալըղընտան իսթիֆա իթտիկինէ տաիր իրսալ իթտիկի պիր մէքթուպը՝ Մէճլիսը ալան բէիսի Մ. Լբրուայէ՝ մէճլիսը մէզքուրտ գրբաաթ էյլէմիշ տիր։

Պէրլին 22 մարտ

Ինկիլթէրա վէլիհաճը բրէնս տը կալ՝ բէֆգաթընտա մախասուսը բրէնս ժօրժ պուլընտըղը հալտէ պուրայա վարալ օլմազ, վէ շրմէնտրֆէր սթասիօնընտա իմբէրաթօր իլէ վալիտէսի իմբէրաթօրիցա Վիլհէլմ Ֆրէտերիգ թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ տըր։ Բրէնս տը կալն չէրէֆինէ օլարագ սերայտա իթա օլընան զիյաֆէթ էնասընտա իմբէրաթօր՝ աթիտէքի նութգը իրատ էյլէմիշ տիր։

«Տիւգ տը Ուէլինկթընը իլէ պէրապէր մէյանը հարպտա Ալէմանգանընը Ինկիլիզ գանընա գարըշտրըմըշ օլան բրէնս Պիւիսէրին իսմիրլէ եատ օլընան ալայը իւնի ֆօրմասընն՝ Ինկիլիզ ասքէրի թարաֆընտան կիրիտիկինի մէճունիյէթլէ միւշահէտ իթմէքտէ լիմ։ (Բրէնս տը կալ՝ բրէնս Պիւիսէրին իսմիրլէ եատ օլընան հիւսար ալայընն ֆաբրի գօմանտանը տըր։)

«Պէօյիւք վալիտէմ իլէ վալիտէմինանասրլ մէնսուպ օլտրդլարը մէվլէքթ (Ինկիլիթէրրա) հիւքիմէթի իլէ Ալէմանիա այնինտէքի միւնասէպաթը տօսթանէնին տէվամընը թէմէնի իտէրիմ։ Ինկիլիզ տօնանտասըյա Ալէմանիա ասքէրի վէ տօնան մասընն՝ էվրօբա սուլհընն պագա վէ մուհաֆազասը իչիւն մութթահրա օլմայա տէվամ իտէճէքլէրինի իմիտ էյլէրիմ։»

Բրէնս տը կալ՝ պունա ճէվապէն, մազհար օլտրդը հիւանի գապուլտէն տօլայը իմբէրաթօրա պէյանը թէշէքքիւր իթմիշ, վէ միւշարէլէյհ իմբէրաթօրն եաղընա Ինկիլիզ բայա սէյյահաթ իտէճէյի իմիտինտէ պուլունարընը սէօյլէմիշ, վէ իմբէրաթօր իլէ Ալէմանիանն սատատթը հալինէ պատէնուշ օլտրընը պէյանլա խաթմը քէլամ էյլէմիշ տիր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ

Տէրսատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա պէրվէճը աթի օգունմըշ տըր։

Մուամէլաթը թիճարիյէտէ միւշահէտ օլունտրընը կէչէն հաֆթաքի իճմալտրմըղտա պէյան իթտիկիմիզ բէվճա՝ պու հաֆթա պիր մըդտար տահա արթմըշ, վէ ֆագամի պազը էմմատա ախպուլիթասընտա միւշահէտ իտիրմիշ օլան բէվճա նիսպէթի՝ ֆէվգէլատէ թէնէզզիւլ իթմիշ տիր։

Գարիպէն վիւրուտ իտէճէկինի կէչէն հաֆթաքի իճմալտրմըղտա պէյան իթտիկիմիզ կիրգա վէ ազիմա պուզաայընտան 30,000 քիլէ մալ կէլմիշ, վէ էյտէ մալ պուլունմամասը միւնասէպէթիլէ, էրէյիճէ զէմանտան պէրու մուամէլէ միւշահէտ իտիրմէյէն պու մալ բիացասընտա ախպուլիթա կէօրիւլէրէք, մէվրուտաթ քամիլէն սաթըլմըշ, վէ էյտէ հիչ մալ գալմամըշ տըր։

Նումուշաղ պուղտայ սաթըշը՝ կէչէն մալին եէքիւնիւ օլան 35000 քիլէ Բումէլի պուղտայընա միւսաֆի, վէ էյտէ պուլունան մալ՝ կէչէն հաֆթանը անի օլարագ 60000 քիլէտէն իպարէթ պուլունմուշ տըր։

Ամբա, եուլաֆ վէ չալտար իւզէրինէ հիչ ախպուլիթա կէօրիւլմէմիշ տիր։

Ունա կէլինճէ, պու հաֆթա 2000 չուվալ կէլմիշ, վէ 1500 չուվալը սաթըլարագ, իւսթ թարաֆը էյտէ պուլունան մալի 7500 չուվալտան 8000 չուվալա չըգարմըշ տըր։

Քէբէք ֆիյաթը պու հաֆթա տախի պիր մըդտար տիւշմիշ, վէ կէչէն հաֆթաքի տիւշկինլիքը իլէ պէրապէր էբէյիճէ հըսս օլընճաղ պիր մըդտարա պալդը օլմուշ, վէ էվվէլլէրի մուամէլաթընտա բէվճա կէօրիւլէն պու մալին բիացասընտա արթըգ ախպուլիթա կէօրիւլմէմէյէ պաշլամըշ տըր։

Պու հաֆթա հիչ սաթըշ օլմայան ֆաուլտա ֆիյաթը տախի 100ա 5 տէրէճէսինտէ տիւշմիշ, վէ էյտէ պուլունան մըդտար՝ մահալը միւթէթիֆ մալինտէն 3000 չուվալտան իպարէթ պուլունմըշ տըր։

Նոհուտ բիացասընտա պիրտէն պիրէ տուրկունըդ միւշահէտ օլունմըշ, վէ պու հաֆթա պիր չուվալ պիլէ սաթըլմամըշ օլտուղընտան, էյտէ պուլունան մալ՝ կէչէն հաֆթանն անը օլարագ 4000 չուվալ գալմըշ տըր։

Պաղլա բիացասընտա կէչէն հաֆթա միսիլու մուամէլէ կէօրիւլմէմիշ տիր։

Պիր գաչ հաֆթատան պէրու ուֆագ թէճիք պաղը ախպուլիթա վուգու պուլան սուսամ բիացասընտա հիչ ախպուլիթա կէօրիւլմէմիշ տիր։

Էյտէ մալ մէվճուտ օլմամասընտան տօլայը էբէյիճէ զէմանտան պէրու ախպուլիթա կէօրիւլմէյէն քէթէն թօխտուը, քէնտիր, խաշաշ վէ բամպուգ եաղլարը բիացասընտա հիչ թէպէտտիլ կէօրիւլմէմիշ, վէ պու հալին էբէյիճէ զէման տահա տէվամ իտէճէյի հըսս օլընմադտա պուլընմըշ տըր։

Մալ պուլունմամասընտան տօլայը գուշ եէմի բիացասընտա պիր դաշ հաֆթատան պէրու կէօրիւլէն բէշ վահնըզլըգ՝ մալ կէլմէմէսի միւլապէսէսիյէ պու հաֆթա տախի ատվամ էյլէմիշ տիր։

Իխրաճաթ էմթաամըզը պաշլաճալարընա կէլինճէ, թիֆթիք բիացասը տուրկուն վէ ֆիյաթ իթթիգարի տիր։

Աֆիոն մուամէլաթը՝ էվվէլքի հաֆթալար գատար տէյիլ իսէ տէ, կէչէն հաֆթայա նիսպէթլէ պիր մըդտար բէվճալը իտի։ Սաթը՝ գրյէսի 145—147½ ղրտան 20 սանտրգ թէլքէլ Գարահիսար, վէ գրյէսի 143 ղրտան 8 սանտրգ Քէօթահէա քի, ճէման 28 սանտրգտան իպարէթ պուլունմըշ տըր։

Թալը մուամէլաթը՝ տախի մահտուտ իտի։

Ճէհրի սաթըշը՝ գրյէսի 6¼ան 18 չուվալ Մարաշ մալինտէն իպարէթ տիր։

(340)

ԳԸՉԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻԻԷԼԻՏԻ

ԳԱԶԱԳԻԻ ՏԷ ՄՕՆՔԻՐԻՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Ֆապիէն.— Ունութմըշ իտիմ։

Գոնթէս.— Պէնիմէ պէրապէր կէլէճէքսինն։

Ֆապիէն.— Էկէր արզու իտէր իսէն կէլիրիմ, լաքին լութֆէն պէնի խոշ կէօրսէն ֆէնա օլմա։

Գոնթէս.— Պիր եէրէ՞ մի կիտէճէքսին։

Ֆապիէն.— Էվվէթ... Ժիմնազ թէաթրօսընտա պու ագշամ իլք տէֆա օ. լարագ պէշ բէրտէլի պիր օյուն օյնանմադ, բէք կիւզել պիր օյուն տըր տէյօր. լար... Բէյտէրի կազէթաը օլան տօսթլարըմտան պիրի պանա պիր պիլէթ կէօնտէրմիշ։ Էկէր կիթմէզսէմ չօգ թէճճիւպ իտուգ, իհթիմալ քի կիւճէնէճէք տիր...

Գոնթէս.— Կիթ էյլէ իսէ, էվլատըմ, կիթ... պէն Մատամ տը Բիշմոնն խանէսինէ եալընըղ կիտէրիմ։

Ֆապիէն.— Հիչ կիւճիւնէ կիթմէյէճէքսի՞ր եա՛։

Գոնթէս.— Հիչ պիր վագթ. կէ՞ճ մի ավտէթ իտէճէքսին։

Ֆապիէն.— Իհթիմալ տըր. պիրինճի պէօյիւք օյունլար տայմա եարը կէճէ. տէն սոնրա պիթէրլէր։

Գոնթէս.— Էյլէ իսէ պու ագշամ պիր պիրիմիզտէն ույրըլըրգտան սոնրա պիր տահա եարընն սապահ եէքտիկէրիմիզի կէօրէճէյիզ։

Ֆապիէն.— Էվվէթ, վալիտէճիկիմ։

Իշպու միւքեալէմէ տէվամ իթտի իսէ տէ, օգույանլարըմըզընն մէրագ իտէճէկի մատտէլէր իւզէրինէ ճէրէյան իթմէտի։

Սաաթ սէքիզ բատտէլէրինտէ անա օղուլ սուֆրատան գալգտըլար։

Ֆապիէն վալիտէսինտէն այրըլըբը սրրատա գօնթէս տը Շաթըլիւք՝ քէմալը չէվգ ու մուհապպէթլէ օղլունը պուս իթտի վէ.— Էյլէնճէն միւքէմմէլ օլսուն— տէտի։

Ֆապիէն՝ կիւլիւմսէյէրէք։— Էյլէնճէմին միւքէմմէլ օլմասընա չալըշաճաղըմ... եարընն ինշալահ եինէ կէօրիւշիրիզ...—տիյէրէք օտասընա կիթտի, ա. չըգլարա մախսուս օլարագ քէնտիսինէ կիւզել պիր չէքի տիւէն վէրիպ սիւլէնտի, Մարթըն ֆօթօկրաֆ բէսմինի տէֆթէլ պուս իթտիքտէն սոնրա քիւչիւք պիր ապանօզ չէքմէճէյէ վազ իթտի, սօգաղա չըգըպ պիր արապա թուրթու վէ մալիւմիմիզ օլան վագթ ու սաաթը մուայյէնէ պէքլէյմէք իւզրէ արապայը ժիմնագա տօղրու չէքտիրտի։

Տագիզալար տէհշէթլի պիր սուրէթտէ ուզուն կէօրիւնտիկինտէն, անլէրի գըսալթմաղա չալըշըյօր իտի։

Ժիմնազ թէաթրօսընտա օյնանան եէնի օյուն հագիգաթէն ճալիպը մէրագ պիր լուսպիյաթ իտի։

Հալ պու քի Ֆապիէն եալընըղ պիրինճի բէրտէյի սէյր ու թէմաշա իտուսպ, պու տա գարանը գարանմադ էկէր նէ օյուն օյնանըղընը պիրինճ նագլ իթմէսի լազըմ կէլսէ իտի, պու չէյ քէնտիսի իչիւն բէք միւչքիլ օլաճաղը։

Մարթտան պաշգա հիչ պիր չէյ իւզէրինէ տիւշիւնմէյօր իտի։

Շէնա իւզէրինտէ օյունճը գատընլարը տէյիլ, եալընըղ տօգթօրն ախրէթլիք գըզընը կէօրիյօր, եախոտ էօյլէ զանն իտիյօր իտի...

Բէյրամէնն գարալը պուլընտըղը էնտատ կէնճ գօնթ՝ իքի իւչ տօսթըյլա պիր ազ կէօրիւշտիքտէն սօնրա սաաթընա պագըպ թէաթրատան ալտը եէրիրէյի վէրտի։

Օ զէման սաաթ օնա օն վար իտի։

Ֆապիէն պուլըվարտա պիր քիրա արապասընա պէնտի։

Արապաճը.— Նէ՞րէյէ կիտէճէյիզ։

Ֆապիէն.— Ֆիլիբ-Օկիւսթ ճատտէսինէ։

Արապաճը.— Ճատտէնին նէ՞րէսինէ։

Ֆապիէն.— Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղընտան էլի ատըմ գատար պէրիտէ տուրմալը...

Արապաճը.— Հայտէ պագալըմ արչ, գօգօթ։—տիյէրէք հայվանը գաժչլատը։

Օթուզ պէշ տագիգա գատար կիտիլտիքտէն սօնրա արապաճը՝ հայվանընը տուրտուրթարագ։— Իշթէ կէլտիք։—տէյինճէ, Ֆապիէն արապատան աշագա էնտի վէ բարասընը վէրէրէք։— Տիմէք Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղը չու գարըլմատ. քի տիր, տէյի՞լ մի։—տէյու սիւվալ իթտիքտէ։

Արապաճը.— Էվվէթ, էֆէնտիմ... Թրօն գաբուսընա կիտիյօրսընըզ կիպի ճատտէյի թուրթուպ կիտինիզ... Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղը՝ պունտան էլի ատըմ էօթէտէ սաղտա վէ սօլտա պուլընան պիրինճի սօգագ տըր...

Կէնճ գօնթ եիւրիւմէյէ պաշլատը։

Ուզագտա, ին ճին պուլընմայան պուլըվարընն իւզէրինտէ ղիֆիր կիպի գարանըղընն իշինտէ պիլա հարէքէթ իքի ֆէնէրին բարլարըգ եանմագտա օլտըղընը Ֆապիէն կէօրիւնճէ, ամէլէ եիւրիւմէյէ պաշլայըգ, քէնտի քէնտինէ.— Մատամ Անժէլին արապասը օլմալը։—տէտի։

Զօգ պիրմէյիլ մէրգում տէլիգանը՝ պիր գօնագ արապասընն եագընլարընա վարտըղընտա, թէօր բիսկիբիսիա չարգա պաշընտա իրի սագալը պիր սէչիքնէ՝ պիր Բրուսիալը ասքէր նէֆէրի կիպի տիմիք տուրտուղընը կէօրտիւ։

Պու սէյիս՝ Բասգալ Սօնիէ օլուպ, մէրգում՝ օ թէնէկա մահալէ վասըլ օլուբ օլմադ, արապանն սանտըղընտան պիր եարմա սագալ չըգարըպ եիւշիւնէ թագ. մըզ վէ պու սուրէթլէ հիչ թանըլմադ պիր հալէ կէլմիշ տիր։

Ֆապիէն՝ մէզքուր արապանն եանընա կիթտի։

Կիտէր կիթմէզ գարշըսընտա պուլընտըղը ճամ աչաղա էնիպ, պիր գաբը պաշը տիշարը չըգտը։

Ֆապիէն՝ օ զիֆիր կիպի գարանըղընն իշինտէ մէրգումէնին Անժէլ օլտըղընը թանըմագտան գիյատ զանն ու քէչիթ իթտի։

Անժէլ.— Սի՞զ միսինիզ, ապիկիմ գօնթ։

Ֆապիէն.— Պէն իմ...

Անժէլ.— Զարուգ պինինիզ։—տիյէրէք արապա գաբուսընը աչտը։

Ֆապիէն՝ Անժէլին եանընտա օթուրուպ արապա գաբուսընը գաբատը վէ ճամը սապի եօգարը չէքտի։

Եմրլեր էվվելսէն իթա օլընմըշ օլմաղլա, արապա սիւրաթը ֆէվգէլատէ իլէ հարէքէթ իթտի։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿ)

Պու հաֆթա զարֆընտա Գրյէսի 18¼ ղշ.տան 7 չուվալ պէյաղ էվէրէք, Գրյէսի 18⅜ ղշ.տան 5 չուվալ պէյաղ Նիկտէ, Գրյէսի 15¼-16 ղշ.տան 10 չուվալ թապիի Նիկտէ, Գրյէսի 14 ղշ.տան 20 չուվալ թապիի Երզինկեան, Գրյէսի 14¼ ղշ.տան 36 չուվալ սարբէվէրէք վէ Գրյէսի 15 ղշ.տան 28 չուվալ թապիի Դայսէրիյէ քի, ճէվան 106 չուվալ քիրթէ էլտէն չզգաբլրմշ սրը։

Խբիրթօյա կէլինճէ, պու հաֆթա զարֆընտա 80 ֆրէնք խբիրթօ կէլմիշ վէ մահաուա պիր մզտար տաթրշ օլմուշ տրը։

Գանթարիյէ էմթասընտան գահվէ ֆիյաթը՝ կէչէն հաֆթայրտա թէրագգը իթմիշ իքէն, պու հաֆթա պէհէր 100 գրյէօնտէ 30 ղշ.գատար տիւշմիշ, վէ ֆիյաթըն պու սուրէթլէ թէպէտտիւլի՝ սաթրշ իւզերինէ թէէսիր իթմիշ, վէ պու հաֆթա էլտէն չզգաբլրլան մալ՝ 200 չուվալտան իպարէթ պուլինմշ սրը։

Շեքէր մուամէլաթը էհէմմիյէթսիզ իսի։

Պու հաֆթա ատի ֆիյաթլա 1000 չուվալ թրիէսթէ չէքէրի սաթրլմշ, վէ տիկէր մահալլէրտէն կէլէն չէքէր լէր իւզերինէ հիչ մուամէլէ կէօրիւլմէմիշ տիր։

Պու հաֆթա 5000 չուվալ Բանկուն բիրինճի կէլմիշ վէ մուամէլաթ մահտուտ պուլինմրշ տրը։

Սանտրը 57 ղշ.տան 200 սանտրդ Ֆուրնիյէ սբարմաչէթի սաթրլմրշ տրը։

Կաղ ֆիյաթընն թաատիրինէ սէտպէպիյէթ վէրէճէք հիչ պիր հավատա վիւրուտ էյլէմէմիշ տիր։

∴

Իֆլաս էմրիոլրը

Պիր մահքէմէնին գարարը իւզերինէ էշտա վէ էմթաաի թիւճճարիյէնին հաճզ (սէքվէսթրօ) վէ միւղայէտէսինտէ հաղրը պուլինմագ իւզրէ Թիճարէթ Օտասը թարաֆընտան մահալը միւզայէտէյէ պիր մէմուրը մախսուս կէօնտէրիյէճէյի՝ Թիճարէթ Օտասը Նիզամնամէսի իգթիզասընտան օլտուղը, վէ պիր միֆլիսին էտաի տէյն իտէմէտիկի կիւնտէն իթիպարէն 3 կիւն զարֆընտա մուզիմ օլտուղը մահալին թիւճճար վէքիլլէրինէ պիր գրթա իսպարնամէ իլէ իլանը իֆլաս իթտիկնի խապէր վերմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունտրը տախի՝ Թիճարէթ Գանունամէի հիւմայունընն 148/ինճի մատտէսի ահքեամը իգթիզասընտան պուլունտրը մալիւմ տիր։

Հուզուրը Թիճարիյէնին թէէմինի մագսէտինէ միպթէնի պուլունան ահքեամը մէզքիւրէնին մէվզբի իճրայէ վազը զմնընտա Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը՝ թապի Յօլտրը մագամը ալինին նազարը տրգ. գաթրընը ճէլգ իթտիկինտէն, քէյֆիյէթ՝ Շուրան Տէվլէթ Թանզիմաթ տահրէսինէ հէվալէ պուլրրմրշ իսի։

Թիճարէթ Օտալարընն էսասը թէշքիլի՝ Թիճճարլարընն ահվալինին զաղմ ու թէսճիլի վէ էմնիյէթը Թիճճարիյէնին խալէլտէն մուհաֆազասը մագսէտինէ միսթէնէտ օլտրղնա վէ պիր միֆլիս՝ էտաի տէյն իտէմէտիկի կիւնտէն իթիպարէն 3 կիւն զարֆընտա մուզիմ օլտրղը մահալին թիճճար վէքիլինէ պիր գրթա իսպարնամէ իլէ իլանը իֆլաս իթտիկնի խապէր վերէճէյի՝ Թիճարէթ գանունընընն 148/ինճի մատտէսինտէ մուհարրէր օլուպ, Թիճարէթ Օտալարը տախի Թիճճար վէքիլլէրի մագամընա գախ պուլրն տրընա նազարէն, իֆլաս արզու. հալարընն Թիճարէթ Օտալարը տէֆթէրինէ գայտ օլընտրգտան սօնրա մահքեմէյէ իպրազ օլընմասը վէ անճագ մահքեմէլէրտէն ըէէսէն վէ եախօտ ասհապը մամլուպն խաթիտասը իւզէրինէ սատրը օլաճագ հիւքմէր իլէ իտաէի իթիպար գարարլարընն տօղրուտան տօղրուրա Թիճարէթ Օտալարընա պիտիրիլմէսի լազըմ կէլէճէյի կիպի, մահքեմէլէրին գարարը իւզերինէ էշտա վէ էմթաաի թիճճարիյէնին հինը հաճզ ու ֆիրուխթընտա Օտալարտան մէմուր պուլինտրրլմասը իճապ իտէճէյինէ Շուրան Տէվլէթճէ գարար վերիլմիշ տիր։

Գարարը մէկքիւրը հավի թանզիմ օլընան մազպաթա մուճիպլինճէ իճբար մուամէլէ օլունմասը՝ պա պուրուլթուի ալի թէպլիղ օլունտրզընտան, քէյֆիյէթ՝ թաամիմէն Տէրսաատէթ վէ վիլայաթ Թիճարէթ Օտալարընա պիտիրիլմիշ տիր։

∴

Խարբութ վալիի սապզը Ալի պէյ հազրէթլէրինին թէշվիգաթ վէ հիմմաթը միւմէվալիյէրի սայէսինտէ բամպուղը տօգումալար վէ վարօր տէյիրմէնլէրի վէ պիր պապ չէքէր ֆապրիգասը թէէսիս վէ ինչա իթմէք իւզրէ մահալլի էրպապը սէրվէթինտէն պիր չիրքէթ թէշէքքիլ իթմիշ տիր։

Պու չիրքէթ՝ Արապկիր իլէ Սամսուն պէյնինտէ արապալար իլէ էմթաա տախի նագլ իտէճէք տիր։

Նէֆսը Խարբութ էշրաֆը՝ 8000 լիրա գայտ օլունմրշ իքէն, Արապկիր վէ Մալաթիա էշրաֆընընն իշպու մէպղաղը 20000 լիրայա իպալ իտէճէկի մէմուլ օլունմագտա պուլընմրշ տրը։

Վիլայէթը միւշարէլէյհա տախիլինտէ պուղտայ, բանճար վէ բամպուղ պօլ օլարագ եէթիշմէքտէ օլտուղընտան, իշպու Թէշէպպիւսաթտան նէթայիճը հասէնէ հուսուլէ կէլէճէյի թապիի տիր։ Հէր սէնէ պու Թարաֆլարան էվրօբայա իրսալ օլընան բամպուղ 300000 գրյէյի թէճավուզ իտէյօր։

Ե. ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Ցառաջդիմութիւն, այս իսկ է օրէնքըն նիւթական ինչպէս նաեւ բարոյական աշխարհին, ի սկզբանէ ստեղծագործութեան եւ ցայսօր յառաջդիմութեան օրէնքն մղումն ու շարժումն տուած է ինչպէս նիւթական յեղաշրջութեանց՝ նմանապէս մտաւորական եւ բարոյական արտայայտութեանց որք կերեւին Բանին եւ Աստուածային ազդեցութեան շնորհիւ։ մարդկութիւնն ո՛րպիսի խոնթերու ալ հանդիպի՝ ինչպէս հանդիպեցաւ, ինչպիսի չեղումներ եւ խոտորումներ ալ ունենայ՝ ինչպէս ունեցաւ, շարժումն տրուած է անգամ մը, չի՛ք կասիլ, չի՛ք վհատիլ, օրէնքն որ զհիւլէն կը շարժէ, որ կոդեւորէ երկնային մարմիններն, որ բանականութենէ եւ դատաստանէ զուրկ եղող անբաններն որոշ նպատակի մը կը ծըկտէ, առաւել իմն իրաւամբ պիտի դնդացուցէ մարդկային գործունէութիւնն ողջոյն, պիտի գրգռէ զնա, պիտի դրդէ մինչեւ որ վերջապէս յագենայ մարդն, զմայլի իւր գիւտերուն եւ գոյութեան վերայ, սքանչի իւր յիշատակարանաց եւ հրաշակերտից վերայ, յաղուշ կրթի իւր բարոյական մեծութեան եւ մտաւոր ու հոգեւոր յառաջդիմութեան վերայ։ Ցառաջդիմութեան օրէնքըն՝ որ կը կոչուի նաեւ բարեշրջութեան օրէնք՝ ետ ընդ ետ կերեւի մեզ ժամանակին եւ պատմութեան մէն մի շրջանի մէջ, թէեւ երբեմն մանրաքայլ՝ աղօտափայլ եւ ստերիւր, սակայն աւելի խիտ արդեամբք՝ սքրալի բեղնաւորութեամբ ազգի ազգի օգուտներով վերստին ի վեր երեւելու համար, յայտժամ նուաղկոտ եւ նուաղեալ լուսինն է որ կը մարի առկայծ կանթեղի մը պէս, ամպ մը կը աքօղէ զայն, մթնոլորտային փոշիներ կը ծածկեն զայն, սակայն երբ ամպն փարատի եւ փոշին ցրուի, ո՜հ, ի՜նչ գեղեցիկ է տեսարանն ցայդոյն, երբ գունագեղ աստեղաց ակնախտիղ շարքին մէջ գոհար դչխոյն կը նշողէ արծաթ ճառագայթ, զով նշոյլ եւ խորհուրդ մեղմաշունչ։ Այսպէս է յառաջդիմութեան օրինաց արտափայլումն ու քանդակն իւր բազմաբեր յայտնութեանց մէջ։ հոս գեղեցիկն կը կանոնաւորի դաշնակաւոր ձեւոց շրջանակի մը մէջ, հոն բարին կը զանազանի օգտակար եւ զուարթ արդեամբք, այլուր ճշմարիտն անսպառ գիւտերով գեղեցիկ եւ ախորժելի կընծայէ զգիտութիւնս եւ զարուեստս։ Ըսի թէ բարեշրջութեան եւ յառաջդիմութեան օրէնքն ընաւ չէ դադրած գործելէ ի մարդուս եւ առհասարակ ի մարդկութեան։ մարդկային միաքն իւր բազմակողմանի ասպարիզին մէջ ամէն անկիւն կը խուզարկէ, ամէն խորշ կը զննէ, նոր բան մը եւ ըստ երեւութին անծանօթ առարկայ մը յերեւան բերելու համար, ու այս կերպով կը զարգանան արուեստք եւ գիտութիւնք, եւ գիտութեանց աղբիւր եւ նախակարապետն եղող հոգեխօսական գիտութիւնն կանոնաւորուելով տրամաբանութեան զինուք եւ հաւաքաբանութեան ասպարտիակ ապացոյցներով եւ հնարքներով կը ցրեն կը վանեն խոչընդոտներն եւ գիտութեան չէնքն կը կանգնի անվնասդ եւ անտեղիտալի թումբ ընդդէմ նախապաշարմանց որք կը ջանան այլասեռել զնա։ Բայց գիտութիւնն չէ ունեցած միշտ այս կանոնաւոր մանուածն ու եղանակն, ընդհակառակն մարդկային մտաց պատմութիւնն կը ցուցանէ մեզ թէ մերթ զարգացեալ եւ մերթ անկեալ վիճակներ փոփոխակի յեղաշրջած են գիտութեանց դաշտն, եւ լուսաւորութեան օթեւաններն միշտ վերած չեն եղած մեայլ փոթորիկներէ։ Ի՞նչ է, զոր օրինակ, Ցունաց եւ Հռովմայեցւոց փառաւոր դարուց գրականութենէն եւ արուեստից պերճութենէն՝ վերջապէս այնքանի հրաշակերտներէ վերջ Ստորին-Կայսրութեան եւ ապա Միջին Դարու խաւարն ու մտաւորական ամլութիւն, եւ մինթէ Միջին Դարու տեւողութիւնն եղող հազար տարին ոստումն չէր յառաջդիմութեան վրայէն։ սակայն մի յուսահատիք, ամիւնին ներքեւ պահուած կրակէն կրնայ բոց ելնել, ճապաղ եւ ցրուեալ մասնեղբութեան մէջ իսկ գանձեր պահուած կան, եւ ընդհանուր խմաստով գիտութեան եւ լուսոյ պակասութիւն ըսելով՝ հարկ է հասկնալ առժամեայ բացակայութիւն մը, կրկնե՞մ դարձեալ թէ անդարձ է վճիռն որ արձակուած է թէ հարկ է յառաջ երթալ, հարկ է աշխատիլ։ կ'աշխատին հիւլէէն սկսեալ մինչեւ երկնային մարմիններն, ինչպէս ըսած է պուֆոնիկոս գլուխ մը, քաղաքակիրթք կ'աշխատին, անքաղաքակիրթք՝ կամ մարդկութեան զարգացման ստորին սանդղոց վերայ գկայ առած ժողովուրդք եւս կ'աշխատին, մինթէ նոցա սպառումն յառաջդիմութիւն մը չէ՞ վերբերաբար, նոցա ամայութենէն եւ սպառումէն բաց մնացած հողերն զարգացման եւ յառաջդիմութեան նոր ասպարէզներ ելը լինին քաղաքակրթելոց համար, եւ քաղաքակրթութեան սուրն քշտելով ու յապաւելով մեր յետամնաց եղբայրներն՝ ոչինչ նուազ ծառայութիւն մատուցած կը լինի յառաջդիմութեան դատին՝ բարբարեշրջութեան օրէնքին։ Այդ օրէնքն առաւել այժմ քան յոր եւիցէ ժամանակի իւր շարժման եւ գործունէութեան բարձր աստիճանին հասած է, զսպանակներն ձգտեալ են, շարժումն երաշխաւորեալ է, ուղեղ եւ ձեռք հաւասարապէս չեն պակասիր, եւ մարդկութիւնն իւր հսկայական կերտուածոյն լրութեամբն անընդհատ պիտի յառաջդիմէ յայսմհետէ ի հեռուկս իւր մարմնական գիրք կազմուածոյն, նուրբ ձեւոց եւ նիւթական անչան ոյժին։ Դրական գիտութիւնք մանաւանդ՝ որք ծանօթ են նաեւ ճշգրիտ գիտութիւնք անուամբ՝ նշանաւոր յառաջդիմութիւններ ըրած են այս վերջին երկու դարուց մէջ։ անվերադարձ տեղի տուած են դպրոցական իմաստասիրութիւնն (սխոլաստիկ) եւ սուտ անուամբ ծանօթ գիտութիւնք, ու դրական պիտոյից եւ ծանօթութեանց համապատասխանող գիտութիւնք եւ արուեստք կ'ընթանան ի կէտ նպատակի իւրեանց, եւ ծթ. դարն գիտութեանց վերլուծութիւնն ընելէ վերջ, այժմ կը նկրտի գիտութեանց համադրութիւնն (ՍԻՆԹԷԶ) ճեւացուցնել յօգուտ մարդկութեան։

Բանախօսութեանս տեսութիւնն պիտի վերջացուցնեմ համառօտ պատմութիւնն ընելով ձեզ մարդաբանական գիտութեան այր կարեւոր եւ գլխաւոր մասն է ազգագրութիւնն զոր համարձակած եմ ճիւղ ընտրել խօսելու համար ձեզ։ Քառորդ դարէ իվեր մարդաբանական գիտութեան առած կարեւորութիւնն անգնահատելի է, դրական մտքերու պահանջած սնունդն նոյն չէ վարկպարզի մտաց տէր անձանց սնունդին հետ, նոր ծանօթութեանց եւ ժամանակի իմաստասիրական շարժման պէտքըն ծնուցին նոր գիտութիւններ։ վերջին դարուց մէջ եղած աշխարհագրական գիւտերն, երկրաբանական խուզարկութիւններն, ուղեւորաց հետաքննութիւններն, կենդանական սեռին քննութեամբն զբաղող անձանց գիւտերն կայտ մ'եղան պիտանի գիտելեաց եւ կազմուեցաւ անհուն աշխատութեամբ չէնքն մարդաբանական գիտութեանց որոյ մասերն են կենդանաբանութիւն, մարդակազմութիւն, բնախօսութիւն, առողջապահութիւն, ազգաբանութիւն, պատմութիւն, հնախօսութիւն, լեզուաբանութիւն, հնէաբանութիւն (ֆալէոնթոլոգիէ) եւ ընդհանուր անուամբ մարդաբանութիւն (անթրոպոլոգիէ)։ Դժուարին բան է գիտնալ մարդկութեան ծագման պատմութիւնն, դժուարին է արարչագործութեան գաղտնեաց խելամտել։ «Ցեղից դասակարգութիւնն եւ նկարագրութիւնք բաւական չեն միայն, կ'ըսէ Գրոգա, այլ խուզարկել մնայուն զանազանութեանց, ժառանգական տիպարներու եւ ցեղերն կազմակերպող տարբեր ու աստիճանաւոր նկարագրոց ծագումն։ Վասն այսորիկ հարկ էր նախ ուսումնասիրել արտաքին պայմանաց ազդեցութիւնն մարդոյն գործարանաւորութեան վերայ, կլիմայից օդընտրելութեան, կենաց տեսակին ֆիզիքական կամ մտաւորական, անհատական կամ ընկերական դաստիարակութեան բաժինն որոշել, փնտռել թէ մինչեւ ո՞ր աստիճան այս զանազան պատճառք կրնան եղանակաւորել ցեղն, եւ ո՞րպիսի՞ սահմանաց մէջ ժառանգականութեան եւ առհաւութեան (ատաւիզմ) օրէնքներն հաստատուն կը պահեն այս զանազանութիւններն։ Ապա հարկ էր որոշել ժողովրդէ առ ժողովուրդ կապակցութիւններն, փերստին գտնել նոցա գաղութից եւ խառնուրդին հետքերն, հետազօտել նոցա չարժումներն, պատմութիւն, աւանդութիւններն, կրօնքներն, եւ նոյն իսկ անոր քան զպատմական ժամանակամիջոցն հասնիլ մինչեւ նոցա որբանները։ Բոլորովին նոր հարցումներ, նոր խնդիրներ որ մինչեւ ցարդ գիտութեան մէջ դրուած չէին, եւ այս բազմազանակ եւ անհամեմատ հետախուզութիւններն ի վերեւ թուարկեալ գիտութեանց նպաստն կը պահանջէին։ Մարդաբանական գիտութեանց սաղմն զառաջինն կը գտնեմք ի Ցունաստան 300 ամօք յառաջ քան զնոր Թուականն, Արիստոտէլի Թուն Երասիստրատէս Երոփիլոսի հետ անդամատեց մարդկային ուղեղ մը՝ քննելու համար զայն։ Գալինոս (150) արդէն տարբեր դերեր կը վերագրէր ուղեղին տարբեր մասանց։ այս գործարանն, կ'ըսէր, միեւնոյն գոյացութիւնն ունի ջիղերուն հետ, թէեւ քիչ մը աւելի կակուղ։ Քանի մը դար յետոյ Արաբացիք ուղեղին փորոկներուն մէջ պաշտօններն կը զանազանէին։ Միջին Դարու աստուածաբաններն՝ մանաւանդ Տէքարդէն յետոյ՝ Վիսէյլ, Շնայտրը, Սիֆիկլ, Հալլը, Մալբիկի, Ուիլիս նոյն խուզարկութեամբք զբաղեցան ու սպառեցան։ Կալ գանկաբանութեան՝ որ մասն է մարդաբանութեան՝ հիմունքն դրաւ, Գալլէնպախ ի Գերմանիա, Գիւվիէ, Գիւֆոն, Գրոգա, Գաղրֆաժ՝ ի Գաղիա, Տարվին յԱնգղիա մարդաբանական գիտութեան դտակներն եղան։ Գիւտերու եւ խորհրդածութեանց բազմազանութիւնն թոհ եւ բոհ մի յառաջ բերած էին, եւ գիտութեան սեռնութիւնն թանձր մառախլաւ շրջապատեալ էր, եւ այդ քաոսը լուսաւորելու արժանիքն Գրոգայի կը վերաբերի։ հոգեխօսական եւ ազգագրական տեսակէտներով իւր նախորդաց աշխատութիւններն աչքէ անցուցած եւ վերաքննած է։ հաստատուն եւ միակերպ կանոններ դրաւ՝ ազգագրային մէջ գիւրակրնելի եւ համեմատական հետեւութիւններ ձեռք ձգելու համար։ Այնքան բարեկարգեց Գրոգա մարդաբանութիւնն որ անոր ճշմարիտ հիմնադիրն նկատուեցաւ։ Ուրիշ առթի թողով խօսիլ ձեզ մարդաբանական գիտութեանց զատական միւս մասանց վերայ, պիտի վերջացուցեալ բանախօսութեանս տեսութիւնն՝ ազգագրութեան եւ ազգաբանութեան տարբերութիւններն ցոյց տալով։

(Ցետ.)

Երուանդ Տ. Ադբիւռեան

---

(1)

ՕՐԻՈՐԴ ՊԷԼԻ ՊՐԱՈՒՆ

ԿԱՄ

ՐԻՃԷՆԹ ՍԹՐԻԹԻ ՈՐԲԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՓԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Ա.

ՍԱՌԱԾ ԴԻԱԿԸ

1861 տարուոյ ձմեռը, Եւրոպիոյ՝ նա մանաւանդ Անգլիոյ համար շատ ծանր եղաւ։

Հասարակաց պարտէզներու մէջ գտնուած արուեստական լիճերուն ամենքն ալ սառած էին։

Օր մը Լօնտօնի բնակչաց սեղաններն ալ իրենց ճոխութիւնը կորսընցուցին, որովհետեւ նոյն գիշերը չսառած բանջարեղէն գտնելը անկարելի եղած էր։

Ցունվարի 14ին և 15ին, դործերը այն վիճակի հասած էին որ՝ Հայտ Բարքի զարդարանաց լճակին վրայ գիշերային հանդէսներ տեղի ունեցան, և Ժողովրդեան՝ չահերու լոյսերով սառին վրայ չմկկելուն թոյլտուութիւն ըլլուեցաւ։

Նոյն իսկ լուսավառութիւններ և հրախաղի տեսարաններ ալ տեղի ունեցան հոն։

Նոյն գիշերը լճակին երեսը վաճառանոց մը դարձած էր, ուր փողոցի մանրավաճառք, իրենց լապտերներովը և ներդաշնակ ձայներովը կը շրջէին, և ընդհանուր զուարթութենէ դրամական մեծ օգուտներ կը քաղէին։

Նաեւ շատ մը վրաններ հաստատուած էին լճին վրայ։

Թէպէտ և 1861ի սառը իր վեհութեամբը չէր կրնար հաւասարիլ Կարոլոս Բ.ի թագաւորութեան ատեն, այսինքն 1684ին տեղի ունեցած սաստիկ սառին, երբ Թամիս գետը այն աստիճան հաստատութեամբ սառեցաւ, որ շաբաթներով ամբողջ գետը երկրորդ Լօնտօնի մը վերածուած էր։

Մեծ վաճառանոցներ և խանութներու կանոնաւոր շարքեր հաստատուեցան գետին վրայ։

Նաև բազմաթիւ ծանր բալիներներ և երկէն կառքեր կերթեւեկէին հոն, իբրև թէ հաստատուն երկրի վրայ եղած ըլլային։

Օր մը սառին վրայ մեծ կրակ մը վառուելով, ամբողջ կով մը խորովեցին։

Տպարան մ'ալ հաստատուեցաւ։

Տպարանապետը հինդ Անգլիական ոսկիէն աւելի կը շահէր մէկ տողի համար։

Լոկ անունները կէս շիլինի կը տպէր, որովհետև շատ մը զբօսասէր այցելուներ սառուցեալ գետին վրայ իրենց անունները տպադրել տալու համար իրարու դէմ կը մրցէին։

Նոյն իսկ թագաւորն ալ՝ արքունական ընտանեաց մի քանիներուն հետ, սառ կտրած գետը և անոր վրայի տպարանը այցելելով եր և իրենցներուն անունները տպել տուաւ։

Մինչև այսօր հաստ թուղթ մը կայ պահուած Անգլիոյ արքունական պալատի միւզէին մէջ ի յիշատակ այն մեծ դէպքին, որուն վրայ սա կերպ արձանագրուած է։

«Լօնտօն · Ճ · Դրուսի ձեռամբ տպագրուած։

«Թամիս գետին սառերուն վրայ։

«31 յունվար 1684 թուին։

«Կարոլոս թագաւոր · Կատարինէ թագուհի։

«Ճէյմս դուքս · Մէյրի դքսուհի։

«Գէորգ իշխան · Աննա իշխանուհի։»

Այս պատմական դէպքերը յիշելէ ետև, անցնինք մեր պատմութեան որ 1861ի մեծ ձմեռէն կրսկսի։

Հայտ Բարք անուն խիստ ընդարձակ հասարակաց պարտիզի զարդարանաց լճակին սառելուն, այսինքն այն տարօրինակ սաստիկ ցուրտ գիշերին, Ռիճէնթ Սթրիթի անուն մեծ փողոցը ոճրագործութիւն մի պատահած էր։

Դիակը միայն հետեւեալ առաւօտուն տեսնուեցաւ՝ կանուխէն չշրջող պահակ ոստիկանին կողմանէ։

Երիտասարդ մարդու մը դիակն էր այն՝ բոլորովին սառած։

Անոր կռնակի կողմը տեսնուած դանակի միակ և սոսկալի վերք մը ակնյայտ կը ցուցնէր որ վատ՝ և մարդասպանութեան մէջ խիստ յաջողակ մէկու մը ձեռամբ սպաննուած էր։

Իւր վրայ գտնուած ոսկիէ շղթայով ժամացոյցը և գրպանի ոսկիներն ալ կատարելապէս կը հաստատէին որ խեղճ երիտասարդը գողութեան նպատակաւ սպաննուած չէր։

Տարակոյս չկար որ եղեռնագործութեան միակ շարժառիթը կամ վրէժխնդրութիւնն էր, և կամ սիրային արկած մը։

Փիլ ատենէն ահագին բազմութիւն մը խռնեցաւ սպանելոյն շուրջը, որոնց մէջ մանկամարդ կիներ ալ կային նոյն փողոցի տներէն, որոնք գիշերային հագուստներուն վրայէն ամապարանօք մէկ մէկ հաստ վերարկու առնելով, իրենց անմահ հետաքրքրութիւնը գոհ ընելու փութացած էին, այն պնմահ հետաքրքրութիւնը ըսել կուզեմք՝ որ կանացի կենաց մի անբաժանելի մասն է։

Մօտակայ պահակատան ոստիկանապետին՝ սպանութեան վայրը հասած ատենին էր որ, խիստ դեղեցկադէմ և նորատի օրիորդ մ'ալ արտորնօք անդ կը վազէր։

Երբ դեռատի օրիորդը՝ դիակին շուրջը խռնեալ բազմութիւնը ճեղքելով սպանեալ երիտասարդին քով հասաւ և ուշադրութեամբ անոր երեսը դիտեց, մէկէն ի մէկ ձեռքը ճակտին զարնելով, «ո՜հ, Աստուած իմ, այն է այն» աղաղակեց և ծնդան վրայ ինկաւ։

Սարսափահար բազմութիւնը, ընդ որս նաև հինդ վեց ոստիկանք, աչքերնին խոշոր խոշոր բանալով գեղեցիկ օրիորդին կը նայէին, զորնոր սպանեալին սիրուհին կը կարծէին, և աղջկան՝ հեծկլտալով լալ սկսիլը տեսնելէն, այն կարծիքը կը հաստատէր։

Պահականոցի ոստիկանապետը կամաց մը լացող աղջկան մօտեցաւ և մեղմիւ՝ իւր ձեռքը անոր ուսին վրայ դնելով ականջն ի վար մի քանի խօսք ըսելուն վրայ, երկուքը մէկանց ծանր ծանր անկից մեկնեցան։

Հետաքրքիր և զարհուրեալ բազմութիւնը անոնց ետեւէն կը նայէր։

Ոստիկանապետը և օրիորդը վերջապէս տուն մը մտան, որ սպանեալին գտնուած տեղին դրեթէ դիմացը կիյնար, և ուրիշ դուրս ելած էր նոյն իսկ այն աղջիկը քիչ մը առաջ։

Նեղ սանդուղքն վեր ելած ատենին՝ աղջիկը տակաւին հեծկլտալով կուլար, և ոստիկանապետը՝ պարագային յարմար խօսքերով զանի հանդարտեցնել կը ջանար։

(Շարունակ.)

ԵՐԵՐԼԵԶՈՒԱՆ ԲԱՌԱՅԻՐ

Պապը Սէրասքէրի միլիէրիմլէ-բինտէն վէ լիսանը Օսմանի վէ Ֆարիսի վէ Արապի մուալիմլէրինտէն ռիփաթլու Աբիկեան Միհրան էֆէնտինին թէէլիֆ էյլէտիկի Օսմանը-ճատան Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսրճայա պէյոլիւք Լուղաթին (բառարան) 55ն-ճի ճիւղի նէշր օլունաը։

Դու Լուղաթ՝ լիսանը Օսմանինին Քիմիապէթ վէ Էսթէթիքա վէ հուգուգ, հէնտէսէ, թրիգոնոմէթրիա, ճէպր, հէյէթ, հիքմէթ, Քրմա, Սարֆ, հիսապ վէ սաղրէյէ միլիէլլիգ եէ-նի վէ էսկի պիտիմլէ լուղէթլէրինի վէ թասլիրաթ վէ ըսթրլլահաթլարը-նը միլիէզամին օլմաղլա, էյնագէմսալի նամէսպուգ պիր էսէր տիր։

Լուղաթին թէքմիլի՝ 75 ճիւզ եան-ի 1200 սահիֆէ օլաճագ։ պիտիմլի-կինտէ 60 ղրշ. սաթրլաճագ տրը։ Ապօնէ ֆիյաթը՝ պուրա լիչին 30 վէ թանչրա լիչին բսօթա իճրէթի տա-լթիլ օլմագ իւզրէ 35 ղրշ. տրը։

Մէքթուպլարը իւսթիւ պէօյլեճէ եազըլմալը տրը։

«Տէրսաատէթտէ էսկի Զապիթլէ ճատատէսինտէ Պէրպէրեան մաթպա-սարնա վէ անտէն Աբիկեան։»

2—1

ՏՈՒԾՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷԼԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Վարիանտը Մահիասէտէ էտարէսինտէն։

Էլէվմ միլիէտամիլ օլան տամա բուլլարընը եէրինէ էլմանը ճէտատէ իւզրէ բուլլար թասլիյա էյատրի թէ-տամիլէ իսրաֆը, միլիթէզամ իրատէ-սէ Սէնկէկէ ճէնապը Բատրչախտէն օլա-սըլլա, օլ պապատ պէրվէճէը աթի թա-ռիքաթ վէ կպահաթա իպթիսար օլը-նը։ Շէօյլէ քի,

Իչտու եէնի բուլլար՝ պիրի մագթու վէ տիրէրի նէտամ իքի գըսմ իւզէրինէ միլիթթէպ օլուպ, գըսմը մագթուընընն 10 վէ 20 բարալեգլարը յ-լա 1 վէ 3 ղ.լեգլարը թարչինի, վէ 2 վէ 10 ղ.լեգլարը գոյու եէվրի, վէ գըս-մը նէսպիսինին 10 վէ 20 բարալեգլա-րը յա 1 ղ.լեգը սկսած վէ 2 վէ 3 վէ 4 վէ 5 վէ 7½ վէ 10 ղ.լեգլարը տասի գոյու թուրունմի, վէ 12½ վէ 15 վէ 17½ վէ 20 վէ 22½ վէ 25 վէ 27½ վէ 30 վէ 32½ վէ 35 վէ 37½ վէ 40 վէ 42½ վէ 45 վէ 47½ վէ 50 ղ.լեգլարը մսի, վէ 55 վէ 60 վէ 65 վէ 70 վէ 75 վէ 80 վէ 85 վէ 90 վէ 95 վէ 100 ղու-բուլլեգլարը լեալ (գըրվեգը), վէ 150 վէ 200 վէ 250 վէ 300 վէ 350 վէ 400 վէ 450 վէ 500 ղ.լեգլարը տասի մոր բէնք-լի տիր։

Գըսմը մագթու բուլլարը՝ եալընզ Թիւրքճէ իպարէ վէ բագդամլա օլաճա-ղը կիպի, բէսմը նէտոլի բուլլարը տա գանունընն թային էյլէտիկի ակրէճաթ իւզրինէ, եանի Տամկա գանունընընն ճնճը վէ 17նճի մատտէլէրի տանքատը մուճիպինճէ հէմ Թիւրքճէ վէ հէմ տէ Ֆրանսրճա իպարէ վէ բագդամը օլ-մագ իւզրէ իսկ օլընմըշ տրը։

Գու պապատ բէկոլրը թաթպիգ օլ-մագ իւզրէ իչպու եէնի բուլլարընն հէր պիրինտէն պիրեր նիւմունէսի սավիէն գըրվրը բէնքլի օլարը հալատ, պիրեր քեապտա իւզրինէ պասարըլարագ, կէ-րէք Տէրսաատէթտէ վէ կէրէք թաշրա-տա պիտիմէ Յուլյուսը Ուսումկէ ի-սարէլերիյէ պայի տիւքքեանլարընա լեվնա գըլըգը թասլիգ իսլէճէք տիր։

Զէրբ օլընան եէնի բուլլար՝ սէվգըի թէկտամիլ չըգարըմագա պէրապէր, չիմտյէ դասար միսթամլ օլան էսկի բուլլար տասի քէմքեան թէկտամիլտէ տէվամ իսլէճէք, վէ ամիկէն իչպու էսկի բուլլարընն նէ վագթ պիլթիան պիլթիան էյատրի թէտամիլտէն գալարըլլաճարը պատէտու մահասուսն իլան օլընաճագ տրը։ Պուրալարը չիմտիտն ճիւէյնին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլընը։

3 մարտ 1306 7—4

ՏՕԳԹ. Գ. ԴԱՍՊԱՐԵԱՆ

Իւսկիւտարտան Պէյօղլունտա Պէ-քեար օսգաղընտա 9 Ն° խանէյէ նայլ իտուպ, սալը, բէնճէյնպիհ վէ ճումատա երիկէս կիւնէրին էօյլէն տէն ոսնդրա խասթալարը՝ խանէսին տէ գապալ իմէքտէ, վէ սալը կիւնկերի մէճճանէն ֆուգարայա պատվազտա տրը։

ԱԼԷՄԱՆ ԼԻՍԱՆԸ ԹԷՏՐԻՍԻ

Տէրսաատէթ Ալէման մէքթէպլէ-բինտէ օն սենէտէն պէրու իճրաի վազիֆէ իտէն Ալէմանիալը պիր մու-ալլիմ՝ մէգքիւր լիսանտան խուսուսի տէրսլէր վէրմէք արզուսընտա տրը։ Ուսուլը թէտրիսիյէտ եէնի վէ բէք սուհուլէթլի օլտրը կիպի, չէրահիի տախի միլիթսիլ տրը։ Թալիպ օլան-լարը իտարէխանէմիզէ միւրաճաաթ իմմէլէրի։ 10—7

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍԱ

Գտրը գարիյէսինտէ Թալիա աղա ճատատէսինտէ Մըսրլը օղլու արսա-սընը բարչա բարչա սաթրլմասընա իրատէի Շահանէ չէրէֆսուտուր իմմիլ օլմաղլա, Թալիպլէր՝ Գալա-թատա Ալէքսիտրի խանընտա նիւ-ռերս 25է միւրաճաաթ էյլէմէյէրի իլան օլընը։ 48—35

ՍԱՐԱՖԻՅԻ

ԵՎՐՈՊԱ ՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 23 մարտ	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097-¼
Դամ. էսհամը աչըլը	17-⅝
» » գաբանը	17-13/16
» » Սէրի Ա	40-
» » » Գ	23-⅞
» » » Ս	18-
Օթօման 1871	97-¼
Օսմանլը Գանգասը	11-¾
Ռուսիա խթիդրազը	-
Մըսրը տույ. մութահրտ	94-¼
» խմիյազը	105-
Տարա Սանիյէ Մըսը	84-
Թօլիտ խթիդրազը	104-
Մահատ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-42-40

Բարիզ 23 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	87-85
» » 4½ %	105-92½
Սէէնի Օսմ. էսհամը աչըլը	17-87½
» » գաբանը	18-02½
Մէ-դոթէլ	
Սէրի Գ.	23-10
» Ս.	18 05
Ռուսէլի չրմէնտիֆէրի	71-37½
Օսմանլը Ռէժիսի էսհամը	-
» Գանգասը	436 25
Գրէքտի Լիսոնէ	718 75
Գրէքտի Ֆոնսիէ	1312-50
Գոնթուար տ'Էսգոնթ	615-
Սիւէյէշ ագսոնը	2307 50
Ռուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	92-15
Մըսրը ֆոնտ. մութահրտ	477-50
Եուհան 5 % 1879	436 25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-24

Վիէննա 23 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119 95
Ռումէլի չրմէնտիֆէրի ֆի.	35-50
Օսմանլը Ռէժի աքսիոնը	108-75

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագ. գար.	19-37
» » » էն եիւքէք	19-38
» » » էն ալաղը	19-35
Գու սապահ աչըլը գ. ք.	19 37
Խթիդրազը տախիլի տիւն գար.	50-30
» » » էն եիւքէք	50-32
» » » էն ալաղը գ. ք.	50-15
» » » աչըլը	51-30
Մըսրը մութահրտ գար.	-
Գու սապահ աչըլը	-
Սէրի Ա.	40-10
» Գ.	24-
» Գ.	20-01
Ռումէլի չրմէնտրֆէրի	71-25
Ագչէ ֆախվի	6-
Ռէբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսկ »	17-½

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Գրէքտի ժէնէրալ	8-29
Մթամպոլ պանգասը	7-15
Ոսմէրէթ ժէնէրալ	4-27
Թրամվայ	4-78

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	103-14
Մէճիտիյէ »	100-30
Գէշլիք »	105-20
Ալթընըզ »	105-20
Ինկիլիզ Լիրասը	110-12
Ֆրանսըզ ալթունը	87-24
Բօլ	20-10
Գրէքմից ալթունը	51-10
Գարպոն գայմէսի	08-37

ԹԱՍՖԻՐԻՆ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	10-10
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	09-10
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 13)

Միւսաֆիրխանէի ասքէրի տէրու-նինտէ վագը մէէքիւլամ վէ մէշրու-պաթ սամրճրլըզընընն 1306 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան իթիպարէն միւզայէտէսի պիլիճրա 114 ղրշ. իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, պունտան գիյատէյէ Թալիպ օլան լարընը մարտն օն պէշինէ գատար մուհասէպաթ տարիբէսինէ կէլմէյէրի իլան օլընը։

10 մարտ 1890

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 12)

Լաճիվէրտ Ինկիլիթէրա նէֆէր չուհասը

մէթրօ	4000
պէհէր մէթրօսը	17 ղրշ.
Բանթալոնլըգ գուրշունի չուհա մէթրօ	2000
պէհէր մէթրօսը	28½ ղրշ.
Գրրմզրը չուհա մէթրօ	1200
պէհէր մէթրօսը	24½ ղրշ.

Տէօրտիւնճի օրտուի Հիւմայուն թէրզիխանէսինէ միւպայաա օլունմագ իւզրէ միւնագասայա գօնուլան պայտատ մուրագտ էշա Թալիպլէրի էօհտէսինտէ պուլունտրըլընտան, թէնզիլը ֆիյաթա իթթայա Թալիպ օլանլարը իշպու թարիխտէն իթիպարէն պիր հաֆթա նիհայէթինէ գատար պէհէր կիւն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տարէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունը։

8 մարտ 1890 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 11)

Ասքիրը Շահանէ մուայյէնաթը իչիւն միւպայաա օլունճագ. եիւզ սէքսէն պին քիլը ճէտրա պուղատ իլէ հայվանաթը միրիէ իչիւն եէտի միլեոն իքի եիւզ պին քիլ արքանն մարթը բուսմինն օն տէօրտիւնճի չարչէնպիհ կիւնիւ. գարարը վերի-լիպ, երմէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապալ օլունճագը ճի-հէթլէ, իմասընա Թալիպ օլանա-լարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազի-մաթ տարէսինէ կէլմէյէրի իլան օլընը։

8 մարտ 1890 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 10)

Նէֆէր Սէլանիքտէ վէ միւշթէմի լաթը օլան մէվգադիսէ պուլունան ասքիրը Շահանէ իչիւն 1306 սէնէսի մարթընտան չուսպարը նիհայէթինէ գատար մահալինճէ մէվզուի միւնա-գասատա պուլունան վէ էվվելճէ ի-լան օլունընը իւզրէ ֆիյաթը մու-հարրիրէլերի իլէ Թալիպլէրի էօհ տէսինտէ պուլունան էրզրաղը միւթ-նէվիա վէ սաիրէնին պուրաճա ի-թասընա Թալիպ օլանլարը Թարի-խը իլանտէ իթիպարէն՝ պիր հաֆ թայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տարէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունը։

8 մարտ 1890 3—3

Զէնպէրլի Թաչտա Քէօրբիլիս օղլու մէքթէպի իթթիխանտէ օտա մահալի 100

Տիվան եօլունտա Ալիդ Ալի բաշա ճամիի իթթիխանտէ օ-տա մահալի 70

Եէնի ճամիի չէրիֆ ավլուսընտա Զիրինկիրլէր գարուսընտա քեար-կիր օտա մահալի 100

Դարբրկատա Պօսթանի Ալի մա-հալլէսինտէ Եահեա բաշա մէք-թէպի Թահթընտա պօտրում մահալի 85

Ճէլբրահ բաշատա Քեաթիպ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ

56 նումէրօլու տիւքքեան 20

Ճէրրահ բաշատա Քեաթիպ Մուս-լիհէտտին մահալլէսինտէ 85

նումէրօլու տիւքքեան 25

Պալատէ մուհարրէր իճարէի վա հիտէլի ագարաթընընն իսթիճարընա Թալիպ պուլունանարընն իչպու 306 սէնէսի մարթընընն 8ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը մէզբիւրընն 15ինճի կիւնիւնտէ տէկին բէյ ագչէ լէրիյէ պէրապէր Եվգաքը հիմա յուն խաղինէի ճէլիլէսի մուհասէ պէր ումումիէ իտարէսինէ միւրա ճաաթ էյլէմէյէրի խուսուսը իլան օլունը։

7 մարտ 306 5—4

Մահմուտ Բաչատա Գամօնտո խա նընտա սաքին միւֆլիս Ավրամ վէ Գաբրաանօ գուսմանեասը գիմմէթինտէ ալաճագը օլանարընն գանունանա-սէի Թիճարէթինի 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ ալաճագլարընն տէֆ թէրէրինի Թանգիմ իլէ տասիմի սին տիլլերին ինթիխապ ու Թալինի հագ գընտա իսմիշրէ օլընմագ իւզ բէ, իչպու մարթընն 24ինճիս կիւ-նիւնէ միւսաարֆ օլան ճուսատա էր թէսի կիւնիւ. սաաթ 6 բատտէէ-րինտէ մահքէմէի Թիճարէթ իֆլաս օտասընա կէլմէյէրի իլան օլընը։

Պէօյուք Զէքմէճէ գապասընն 306 սէնէսի մարթընտան սէնէի մէրդու մէ չուպաթընհէյինտէ տէկին պիր սէնէլիկի մէվզրի միւզայէտէտ պու լունան բուսուսը միւթէվիմնէր իհմալէ միւտտէթի կէօրիւլէն լիզու սա մէպնի մահր ճարրի ըսմինն 15ինճի կիւնիւնէ թէմտիտ իսրէտի կի մահալիտէն պիտրիրիմէլի, թա-լիպ օլանլարընն միւտտէթը մէզբիւ-ր զարիֆնտա մահալինէ միւբաճա-աթ էյլէմէյէրի իլան օլունընը։

11 մարտ 306

Կէսմրիք իտարէլէրի իչիւն լիւ զումի օլուպ, սրրարլը վէ միւպայէա իսլիճէճք օլան 190 ատէտ միւթէ-լիթի իլ վէկն բաղբիլէրին միւնա գասատ տէբտէսինը իճրա իտուկին տէն, Թալիպ օլանլարընն չէրահիմ վէ մուգավէլէյի կէօրմէք վէ օնա կէօ-ր միւնագասայա կիրիմէք իւզրէ Թարիիը իպատէն իթիպարէն. մահր հալը ըսմինն 15ինճի բէնճէյնպիհ կիւնիւնէ գատար Ճէմիլթիր Բուսու-միչ յէ միւբաճաաթ էյլէմէյէրի իլան օլունընը։

10 մարտ 1306.

ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱՆ

Բարիզ Սէրիին Ուսումիսինին հէյէթը ատուլը ուսումիսի՝ Մ. ՔԻՄԷՐԻՐԻՆ Է-թ ԽԻՆԱԱՍԸՆԱ Ալթուն Միտալեա իթա իթմիշ տիր։

Վ ԻՆՆատա Լուսվիկ, Վիսգաստէնտ Ֆրէ-սենիուս, Մինեն Թերան-Քէսնիկ, Պոնատ Սթիւ-ճէնտամ մուալ-լիմլէր Թարա-ֆընտան Մ. Քէ-Մէրիրին Է-թ ԽԻՆԱԱՍԸ [Բէքթոն ար Վի-անտ ար Քէմ-ըիք] իւզէրինտէ իճրա օլունան ամէլիյաթը Թաշկիլիյէ [ատալիզ] մուճէպիսէ Մ. Քիմէրիրին Է-թ ԽԻՆԱԱՍԸՆԱ 100տէ 18 գասար «Ալպիմիմ» վէ 100-տէ 39 ԲԷՐԹՕՆ [Է-թ Խիլասասը] մէվճուտ տրը։ Պունտան տիկէր քեաֆֆէի Է-թ ԽԻԼԱՍԱԼԸՐԸ-տան զկյատէ պէոլէյիճի մուտուկէր պուլընըպ, պանտան մատտա պիր տէ կիւզէլ չէշիրի վէ գօգուսը վար տրը։ «Ալպիմիմ» ալմագ իւրթ-զա իտուպ տէ Հալմ կիւճլիկի սեպպիսի սերթ Հալինտէ եէնիլէմատիկի Թագտիրտէ, Քէվէրիք Է-թ ԽԻԼԱՍԱԼ բէք միւնասիպ տիր։

Մ. Քէմէրիրին Բէբթոնը (Է-թ Խիլասասը) Լճգանթրատա բէբթոնտէ վէ Սթամպօլտա Քիւլիւք Եէնի խանտա 4 վէ 7 նումէրօտա Թօքատա ֆիրուխթ օլունը։

ԹՔՇԹԱՎԹՔԷ Վ ԷՔՕՔԱՆՔԷ ԻՏԱԼԻՈՒ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթ-է Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթի բօսթա։

Պալտինէլի գաբտանընն թահրէք գօմանտասընտա Պէհէրա նամ վարօր 1500 Թանէլաթօ հա-մուլէսինտէ վէ 300 պարիկ գուվվէթինտէ օ-լարագ ալաճրանկա մարտ 26ընճը չարշէնպիհ կիւնիւ էյլէնտէն սոնրա ալաճր. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱ-ԼԷ, ՄԻՏԻԼԻՆ, ԻԶՄԻՐ վէ ԵՒՐԻՃԻ օղրայագագ բաղար էրթէսի սապահլրընն 4 պէյուգ կիւն տէն ԻՍՊԱՆՏԵՐԻՃԷՃԻ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։

Խօճու պիլէթլերի ֆամիլիասա վէ կիսիպ կէլմէ ալընարագտա, թէնզիլը ֆիյաթա ֆիւ-րուխթի օլունը։

Վ արօրտա պիրինճի սընըճի ռուֆրա թագը մ, գանեօ օտաը, հէրիմ վէ խրամէթի գա-բրն վար տրը։

Երէտ բօսթահ մէգթուբէրէն ԻՍՊԱՆՏԵՐԻՃԷ-տէն հէր չարշէնպիհ սապահընը հարէքէթ ի-տէն պէրքիդեթիլ Շամ վարօրլարը տօղրու ԵԱ-ՖԱ.յա հարէքէթի իտուպ ԻՍՊԱՆՏԵՐԻՃԷՆԻ 44 սաաթա պիտիրիմա վասը օլուբ, վէ ԹՈ-ՐԱԳԼՈՒՆ ՄԷՐԻՆԻ վէ ԻՍՊԱՆՏԵՐԻՈՒՆԻ օղրար

Բօսթահ մէգթուբէրն գէրրընը տէնեպէ իչլէ-ղէն վարօրլարը՝ հէր ճուսատա կիւնիւ. Պրինտիզի բօսթա չանթասընընն մէճատէլէթինտէն սոնը-րա Սիւվէյշտէն հարէքէթլէ, Հիսատ, Նուա-քիմ, Մասուա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէ-էրինէ ուղրար։

Խօճու, մսլ վէ էմանէթ եիւբէլեմէ խ-թէսէնէլէր՝ Օթամպօլտա Լամի Լօնիւնատ փէօր-բիւ պաշընտա եէնի Վալիտէ խանընտա գում-բանէսի մէգթուբէրն ատէնթէսինտէ միւբա-ճաաթ թիմէլի տիրէր։

Իչդու ատէնթէսանտ պէտէրի Մբոբբն պիլ-ճիւմէյէ բօսթա իսարէխանէլէրինատ թէէսիրէ օլունմագ իւզրէ բօսթա բօլիցայրը (Ճանտա-Բօսթ) տասի իթա իտէր։

Հէր սընրէք եօլճու իչիւն գէ յօղունտա Ցօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մահալատէ Մ. Ֆ. Թօմաս Գուգ վէ եվլատը ատէնթիատրնա միւբա-ճաաթ օրնա։

ԺԷՆՕ ՄԷՐՀԷՄԻ

(Լիմնան ժէնօ)

30 սէնէլիկ մուվաֆֆագբյէթ

Տաղլայտրդա եէբսէ իչպու-մէրհէմ սի-շարտան սիւ-բէյլիպ օվա-լանդրգտանե-տաղրը վէրիր վէ նէ տի-թիլլերի տէս-քէր։

Գէ ինտէ գարտ գէ-գարտ ալ-մագլարը, գ ամ ճամագ-լարը վէ սոր-ֆ Թաբա-ֆընտան գա-գուլ օլունմըշ տրը։

Պէկիրլերին այարընտա հասրլ օլան ագագա-լեգ, եգիրլիք, պամագ այրգրզընտան հասրլ-օլան եարդրլրգ, գմագ եեբէրինէ սու Թօրլու-մասը, տիվ գապարմասը, պամագ շիշմէսի, ա-յագտա սերթ պիր շիշ հասրլ օյմասը կիպի խասթալրգլարը տէբտան տէֆ վէ Թէտավի ի-տեր մանէսսիզ պիր մէրհէմ տիր։

Թիպլիք քեսիմէքտիրին 3-4 ատաֆտա ղրշ-ֆընտա էլ էլէ օվալանտագ շիշ վէ սոիրն տէֆ օլունը։

Ֆիյաթը 6 ֆրանգ տրը։

Բարիզտէ Սէնթ-Օնորէ ատաղընտա 275 նումէրօլու ժէնօ էգզամանէսի։

6½ ֆրանգ կէտանէրիլտիքտան, գու. իլաճ. իճրէթը նագդիյէտզ Թարիզտէ իրատա օլունը։

Տէրսաատէթտէ տէբզրիսօնը

ԺՕԶԵՖ ԳԱՆԴԻՐԻՖ տիր։

ՊԷՕԳԻՐԻՖ Լ.ՃԶԱ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

Ժ. ԱԼԷՔԷԱՆ

ՊԱԶԷՐԻՃԻ ՆԵՐԶԱՐԻԹ ՃԷԼԻԼԻՍՍԻ ՄԻՒՍԻՔԱՀԱՅԻՏՍ

Էջճարանէմի իքի սենէտէն պէրու նէնի Ճամիտէն Պազէ Գաբուսընտա Ճէլալ պէյ խանընն ալթընտա 2 նումէրօլը մազազայա Նազլ ինիմիշեմ տիր։ Միւտտէթը մէգթուբէ զարֆընտա մազազամմէ քէտտի սընքրը տասխիտտէ զայէֆ մանիֆազամ պիր մոգազայա ինֆ-բաղ ու Թասվիլ ինմէք իչիւն էլտան կէլէնի տիրիլ ինմէմիշեմ տիր։ Օրայա միւբաճաաթ խտէլէր եմմասընն նէֆաստէրինտէն վէ ֆէյամիլարընն էհվէնիյէթինտէն բէք զիյատ խօշ-նուտ օլաճաղլար տրը։ Էջճարանէի մէղբիւրատ Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա վէ Ալէմանիաներն մէշհուր Թիճարէթ էվլէրի էճզալարը, քիւլլիյէթլի լամպարատ վէ ինչէ-մէտ գոբինիթ, նորվէկիա խալես պալէզ եաղը, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ հալզարը [օրէտիա-լիթէ], Տէրսաատէթտէ պուլունանարընն էն չօղ օլմագ իւզրէ մէգթուբէլէր իչիւն ֆէնտը ֆիճ-ճաս պէտամ ու էտէվմաթը, գուլամմէլրզա վէ գեավանօրլարթէ» մահասուս պէտամ վէ էհ-զարը, մէշհուր գոնեագ ֆաղրգալարը գոնեագլարը, Ֆրանս մէ Մարսալիա շարասալարը, Էվ-բրօպա մամուն սուլարը, Տրուֆֆամ տէօքմէէնիրէրի իչիւն «Ինքէ» վէ «տանիֆանտ», Ճէլբրահ-ղը միւթէպլէթ հէր Դէվլ լամբիգ Էտէվամ, օրէյար սիւքքանարընընա գուլամբրլանագ էվազմամամ, Թօրատա սամբրլամագ իւզրէ պոշ չիշէլէր, տաֆիր թեանֆիւն (անթիւտէրթիթ) ուսուլի իւզրէ թերթիպ օլունմագ լիմթեր բամազուգլարը վէ զարիհիամ վէ զարիհիամ պուլ-ընը։

Հէր թարաֆտան սըբարը զագուլ օլունընը տօրրունա իրատա օլունընը, վէ միւշթէրէ-րին պիթիթէնիբէպ ամիշհէտ իթիմբէրի իւզրէ, ուզագ մահալլէրէ կիտէճէք օլան մալ-լար քեսիլը տեղագմի վէ իմմնա իլէ եերլէշթիրիր։

Մաղազատտա Լէվրօտատտա խասսէթէն կէթիրմէտիրիմիշ վէ ազամ ազը իչիւն եաբրլմըշ մանգան ասիսի պուլընընդ, գու. մանգան պազէպազարընն վէ պազէ մէրգազլարընդն իչիւն բէք զիյատ եաբար։

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ

Մեր եղբայրներ ու քոյրեր, մեր հոգատար հայրեր ու մայրեր, մեր սիրելի զաւակներ, մեր ազգի ապագայ յոյսեր, մեր ոգեղէն ուժերը, մեր հոգեկան զօրութիւնը, մեր ինքնապահպանման բնազդը, մեր ազգային գոյութիւնը, մեր հայրենիքի ապագայ տիրակալները, մեր ազգի հոգեւոր ու մարմնաւոր ապագայ հովիւները, մեր ազգի ապագայ ուսուցիչները, մեր ազգի ապագայ գրագէտները, մեր ազգի ապագայ գիտնականները, մեր ազգի ապագայ զինուորները, մեր ազգի ապագայ գիւղացիները, մեր ազգի ապագայ արհեստաւորները, մեր ազգի ապագայ վաճառականները, մեր ազգի ապագայ ամուսինները, մեր ազգի ապագայ հարսները, մեր ազգի ապագայ մայրերը, մեր ազգի ապագայ աղջիկները, մեր ազգի ապագայ մանուկները, մեր ազգի ապագայ ծերերը, մեր ազգի ապագայ հիւանդները, մեր ազգի ապագայ հաշմանդամները, մեր ազգի ապագայ գերիները, մեր ազգի ապագայ զոհերը

ՀՅԱՎԱՏՈՒՄՎԱԾՎՎ ԵՎԱՎՎ ՈՏԱՎՍՆՈՅՆ ՝ ՈՏԱՅԱՅՆ ՎԱՏՅՈՅԻ ՈՏՆՕԵԱՌՈՅՈ

ՆԱՄՈՆՇՈՆՆՈՄ ԱՅԱՆՈՒԳԱՌՈՎՍԵ ՀՅՇՈՄ

HAMBURC MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԾԸ

ՄԻԻԹԷՖԻԴ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԸ

Սէրմայէ	Ֆրանգ 8,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի 1888 յունիս սօնա գատար	» 4,817,262
Սէնէվի հասրլաթ	» 10,069,700

Պու չիրքէթլէր՝ ՔԻՖԱԼԷԹԸ ՄԻԻԹԻԳԱՊԻԼԷ ԻԼԷ վէ էհվէն ֆիյաթա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պուղարտա պու-ընան մալ վէ էմթաա վէ էշեա սիկուրթա իտէրլեր։

Տէրսաատէթտէ վէքիլը մութլագ

ՍԹամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Եօրկիատէս խանընտա ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ԳՐԱՆԳՖՕՐԹՈՒԱԶ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ ֆրանգ 6,250,000 Իհթիյաթ ագչէսի ֆրանգ 1,270,300

Պու Գումբանեա՝ վարօր վէ եէլբէնկի կէմիլերէ եիւբէլեմիլէն էմթաա վէ մալլարը վէ բօսթա վէ նագլեէ գումբանեա-լարընա թէսլիմ օլունան զկյգբյմէթ էշեա վէ ագչէ կրուբօլարընը էհվէն ֆիյաթ վէ չէբաթէլ սիկուրթա իտէր։ Էշեաթ մէգբուրէ իւզէրինէ մէպալիղը քիւմկէ սիկուրթա իտէպիմէք իչիւն պու Գումբանեա՝ էվրօբատա 13 էմին սիկուրթա-մէգբուրէ իւզէրինէ մէպալիղը գումբանեասըյա պիրլէշմիշ օլուպ, մուէսսէսաթը մէգբուրէնին սէրմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսի

100,000,000 ֆրանգ տան զիյատէ տիր։

Թէքմիլ Թիւրքիա իչիւն վէքիլը մութլագ